AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 23-čias | Tel. Dial 5-1094 | WORCESTER, MASS., 4-tą BIRŽELIO (JUNE), 1932 M. | Kaina 5 Centai | Vol. XVI

University of Ill. Library, Urbana, Ill.

LIETUVOS ŽINIOS

ĮSTEIGĖ MUZIEJŲ KOVAI PRIEŠ NESVEIKATĄ

Kaunas. — Kaune atidarytas naujas, grynai kulturinio ir higienos mokslo muziejus, arba, teisingiau, muziejus kovos prieš nesveikatą. Šį muziejų įsteigė Lietuvos Motinoms ir Vaikams Globoti Organizacijų S-ga. Steigimo darbas pradėtas 1930 m. Muziejus turi 18 skyrių. Jo tikslas motinoms suteikti reikalingiausių žinių, pav. kaip elgtis su naujagimiu, kaip jį apsaugoti nuo ligų, kaip kovoti prieš alkoholį, džiovą ir kitas ligas.

Muziejų įrengti kainavo 12,000 litų. Valdžia davė 5,000 litų pašalpos.

ŠVEDAI ATSISAKĖ NUO NUOŠIMČIŲ

Kaunas. — Degtukų monopolio atstovas, Švedijos konsulas Kaune p. Pilblat vis tariasi su Liet. vyriausybe del įmokėjimo paskolos likučių — 20 mil. litų. Tos sumos jie negalį dar įnešti. Siula Liet. vyriausybei išduoti žemės bankui 20 milionų sumoj obligacijų, koncernas vėliausias obligacijas išpirksiąs. Bet kaip kompensaciją kol obligacijos bus išpirktos, degtukų koncernas iš Lietuvos neims procentų už anksčiau įmokėtą paskolą.

LIETUVOJE JAU NUSAUSINTA 200,000 HEKTARŲ ŽEMĖS

Teko sužinot, kad nuo 1920 iki 1932 m. pradžios melioracijos darbams Lietuvos valdžia išleido 30,500,000 litų. Pusė šios sumos duota ukininkams kaip paskola išsimokėt per 15 metų, o kita pusė duota kaip negrąžinama paskola.

Iš viso nusausinta 200,000 ha. Vieno hektaro nusausinimas ukininkui kaštavo apie 85 lietus arba vienam ukiui vidutiniai tenka nusausinti 4 hektarai. Iki šiosl melioracijos darbas palietė 45,000 ukininkų. Iš viso Lietuvoje ukininkų yra 225,000. Tuo budu norint nusausinti visus ukius reikia įdėt dar 122 milijonų litų.

LIETUVOJ MIRĖ 130 METŲ MOTERIS

Šiauliai. — Pabaiskio v., Dagių km. gegužės 8 d. mirė gal būt seniausia moteris Lietuvoje O. Valkauskienė, 130 m. amžiaus. Ji buvo sveiko proto ir tik prieš dvejus metus nustojo regėjimo.

Prieš 10 m. mirė jos vyras, suJi mirė staiga nesirgus. Prieš 10 m. mirė jos vyras, sulaukęs 123 metų.

Velionė turėjo 7 vaikus (jauniausias vardu Jonas 75 m. ir dar gyvas), 23 anukus, 39 proanukus ir dusyk tiek proproanukų. Kiek ji per savo ilgą gyvenimą turėjo prie krikšto vaikų, tai ir pati negalėjo suskaityti.

—Iš Kauno praneša, kad Klaipėdos seimelio didžiosios grupės (vokiečiai) pasiuntė signaturinėms valstybėms memorandumą, kad Meyerio ir Beckerio bylos kariuomenės teismo butų nagrinėjamos Klaipėdoje, bet ne Kaune, kaip yra paskirta.

—Iš Kauno pranešama, kad atvykęs iš Berlyno Dr. Zelingas, kuris rupinasi vokiečių šnipo Beckerio apgynimu kariuomenės teisme, kreipėsi į Kauno advokatus Sleževičių ir prof. Bieliachiną, bet šiedu ir už pinigus atsisakė gint šnipą, todel Dr. Zelingas ir Beckerio žmona išvyko į Mariampolę, pas žymų advokatą A. Bulotą, nori jį pasamdyt Beckerį gint.

—Lietuvos karo atstovas Berlyne, Pulkininkas Škirpa, įteikė vokiečių vyriausybei notą apie skleidžiamas vokiečių laikraščiuose pramanytas žinias, buk Klaipėdos krašte šauliai renkami kaž kokiam žygiui. Lietuvos Šaulių Sąjunga jokių žygių nedaro, ir stebisi iš sugalvotų paskalų.

—Viena Lietuvos baldų firma, "Margolis ir Feinbergas" iš Jurbarko, gavo Londone baldų parodoje aukso medalį ir aukščiausio pagyrimo laiškus.

—Prekybos Bendrovė "Lietukis" užprašė visas Lietuvos pramonės įstaigas, kad šios darydamos užpirkimus užrubežyje susineštų su "Lietukiu," kadangi šis turi plačius prekybos ryšius su užrubežiu ir gali gaut palengvinimų.

ANKSTI VASAROJĄ PASĖJO

Kaunas. Pietinėj ir vakarinėj Lietuvos daly vasarojas gegužės 5 d. jau beveik, visas buvo įsėtas, o rytuose ir šiaurėj-dar tik įpusėtas. Vasarojaus sėja šiemet tenka laikyti ankstyva. —

Senatas Priėmė Bilių Subalansavimui Biudžeto

Washington. — Prezidentas Hooveris netikėtai pasirodė senato tribunale ir savo karštoj kalboj kvietė Senatą beatidėliojimo užbaigt subalnsavimo biudžeto reikalą. Jo kalba buvo išklausyta ir greitu tempa užbaigtas biudžėto subalansavimas, balsuojant 72 prieš 11 balsų 12 val. nakty.

Nuo uždėtų mokesčių tikisi gaut 1,115,000,000 dolerių, nuo sumažinimo išlaidų 238,000,000 dol., tame skaitliuje priskiriant dar 121,050,000 dol. iš sumažintos valdininkams algos 10 nuošimčių. Naujai padidinamieji šių metų mokesčiai siekia 275 milijonus dolerių, iš jų 70 milijonų nuo įeigų. Mokesčiai už įeigas gautas savais keliais—liutegerių, narkotikų, mustukų ir jiems panašių, bus pakelta 100 nuošimčių.

Abelnį mokesčiai šiuo momentu bus padidinta daugiau negu pirma, ypatingai turės užsimokėt tie daugiausia, kurie turės didesnes įeigas. Taipgi mokesčiai bus uždėta ant prekių, pavyzdin—5 nuošimčiai ant grafafonų, 4% ant automobilių, 10% ant komercijinių reikmenų, 10% ant brilijantų, 2% ant saldainių, 10-15% ant telefono, 10% ant įžangos tikieto teatran ir ant daugybės kitokių daiktų.

Kalbama, kad prezidentas Hooveris visą naktį nemiegojo prieš savo istorinę prakalbą pasakytą Senate. Jis atsikelė 5 val. ryte, sutvarkė prakalbą ir išvožiavo senatan.

Federalio Banko Savininkai Turės Mokėt 100 Nuošimčių

Boston, Mass.—Herbert Pearson, uždarytojo Federalio Nacionalio banko priėmėjas, privertė šio banko akcijonierius dar pridėt 100 nuošimčių daugiau akciju kiek jie laiko. Akcijonieriai turės užmokėt birželio 16-tą dieną, bet tie kurie užmokės nors ketvirtą dalį prieš tą dieną arba toje dienoje gaus prailginimą, jei pasirašys, kad likusius pinigus užmokės trijose mokestyse, liepos 16-tą, rugpiučio 16-tą ir rugsėjo 16-tą. Banko kapitalas yra $2,005,585, susidedantis iš akcijų po $20. Kad išmokėt banko skolas buvo reikalinga uždėt privalomas mokestis ant akcijonierių.

6,800 Svetimšalių Dirba Rusijoj

Wetimšalių skaičius Rusijoje siekia tiktai 6,800 tačiau jei šalis butų ekonomiškai susitvarkius, ten galėtų darbą gaut šimtai tukstančių ateivių darbininkų — sako Vladimirovas sunkios Sovietų išdirbystės komisaro pagelbininkas — paskutiniame Ekonominės Peržvalgos Sovietų Sajungos leidiny. Jis sako, kad ten sąlygos ne taip blogos kaip kad užrubežinė spauda jas perstato. Pono Vladimirovo departamente dirba 1700 Amerikonų.

SOVIETAI CENZURUOJA ŽINIAS

New York. — Šiomis dienomis grįžęs iš Sovietų Rusijos buvęs "New York Times" korespondentas Paul Scheffer, nesenai išleido knygą, kurioje skelbia, kad iš Rusijos teikiamų žinių cenzura kasmet eina griežtyn. Jis sako, kad skurdas Rusijoje aiškiai matomas visur, bet užsienio korespondentai tegali tik dalelę teisybės užsienio spaudai pranešti.

Nauja Krašto Apsaugos Akademija New Londone

Vaizdas naujos akademijos, krašto sargams kuri buvo pastatyta New Londone, Conn.; kainavo keli milijonai dolerių pastatyt ir neužilgo bus atidaryta vyrams kurie ketina įstot į tarnystą.

Pavojus Vokietijos Naujam Kabinetui

Berlynas. — Prezidentas von Hindenburg oficialiai paskyrė naują kabinetą, su Franz von Papen, kaipo kanclerį. Vienok permatoma, kad "reichstagas" neužgirs tą kabinetą iš priežasties centristų (katalikų) partijos opozicijos. Delto manoma, kad prezidentas panaikins tą "reichstago" priešingumą ir sušauks visos tautos rinkimus.

Toks veikimas, kurį Hitlerio nacionalistų socialistų partija reikalauja, padėtų reichstagą Hitlerio fašistų kontrolėje, gi Hitleris taptų arba kabineto viduje arbo išlauko Vokietijos valdžios politišku diktatoriumi. Todel Hitleris neprotestuoja tik praneša, kad laikysis bepartyviškai kas link šio naujo kabineto.

Prezidentas, po audiencijos su Von Papen, kancleriu, paskelbė sekančią ministeriją: Vidaus Ministeris — Baronas Wilhelm von Galy; Užsienių Ministeris — Baronas von Neurath; Apsaugos Ministeris—generolas Kurt von Schleicher; Darbo Ministeris — Karl Goerdeler; Ekonomijos Ministeris — Herman Warmbold; Susisiekimo ir Susinešimo Ministeris — Ely von Ruebenach; Maisto Ministeris — Baron von Braun. Teisių ir Finansų ministeriai bus paskirti vėliau.

Šis naujas Vokietijos kabinetas yra pilnas aristokratų ir jame nėra organizuotų darbo atstovų nė parliamento vyrų. Von Papen, buvo prie Vokietijos atstovybės Washingtone 1915 metuose, bet jisai buvo įveltas vokiečių suokalbyje sunaikint Welland kanalą Kanadoje, tai Jungtinės Valstijos, prašė Vokietijos, kad jį atšauktų iš Amerikos. Nors Von Papen yra naujo kabineto galva, daugiausia galės turi generolas von Schleicher. Sakoma, kad generolas von Schleicher prižadėjo Hitleriui, kad vienas iš jo pirmųjų aktų naujoje valdžioje bus sugražint Htilerio armijai teises , kad veiktų kaip veikė prieš uždraudimą.

Berlyno miesto centre 1,000 policijantų buvo iššaukta kovot su komunistų demonstrantais, kurie pasmerkė valdžią. Daug jų sužeista.

Vokiečiai Muša Lietuvius

Tilžė. — "Naujasis Tilžės Keleivis" praneša, kad šiomis dienomis vokiečiai jauni vyrai užpuolė to laikraščio išnešiotoją, 16 metų vaikiną, jį skaudžiai kumstimis apmušė į veidą ir nugarą ir mėgino praplėšti visą terbą su laikraščiais. Vaikinas dar laimingai paspruko pas pažįstamus į vieną netoli esamą namą ir tuo budu nuo užpuolikų išsigelbėjo.

Prusų lietuvių darbuotojas Vydunas kasdien gauna grąsinančių laiškų, kuriuose sakoma, jei jis nesiliaus už lietuviškumą dirbęs, tai turės už tai savo gyvybe apmokėti. Nesenai vienas aukšto ugio vyras pasivijęs Vyduną norėjo šiam smogti vieną per veidą, bet Vydunas dar laiku nuo smugio galėjo apsisaugoti ir skubiai dviračiu pabėgo.

Rodos vokiečiai, kaipo save skaitanti kulturinga tauta nors tiek turėtų žinot, kad Tilžės lietuviai ten nuo amžių gyveno, to krašto turtus ir kulturą sukurė, apie kuriuos ir šiandien mokslininkai su didele garbe atsiliepia. Vienok vokiečiai neatsižvelgdami į tai, su kumšties jėga nori taip padaryti, kad Tilžes krašte lietuvių nė žymės neliktų.

Permokėjo $500. Lietuvei Vykstančiai Lietuvon

New York. — Pašto klerkas, Glen Steele, kurs permokėjo $500. moteriai, lėktuvu skrido iš Schenectady, N. Y., kad pagavus ją pirm negu laivas Mauretania neišplauks iš Hoboken, N. J. Toji moteris, Uršulė Urbienė, išėmė savo sutaupytus pinigus iš pašto antradienį, nes ji vyko Lietuvon laivu Mauretania, trečiadienį birželio pirmą dieną. Trečiadieny pašto klerkas pajuto $500. trukumą, atsiminė Urbienę ir skubiai pranešė Schenectady miesto policijai, kai jai permokėje $500. ir kad laivas išplauks tą pačią dieną, 5-tą valandą popietų. Policija davė žinią policijos inspektorui Hobokene. Jis rado Urbienę ant laivo.

Urbienė turėjo $2,500. įsiutus kur nors ir atidavė insperktorui $500. Tuo laiku Steele dar skrido ore iš Schenectady į Newarką, bet kelionė veltui, nes per policiją atgavo pinigus.

16,000,000 Žmonių Kenčia Nuo Bedarbės

Washington, D. C. — Garnerio bedarbių pašalpos įnešimas, kurs yra paremtas Amerikas Darbo Federacijos bus svarstomas atstovų bute. Sekretoriai Hurley ir Mills yra priešingi tam pasiulymui. Darbo Federacija permato, kad $100,000,000 tiesioginės pašalpos neužteks visiems bedarbiams, nes dabar yra virš 8,000,000 žm. be darbo. Darbo Federacija apskaitliavo, kad yra 16,000,000 žmonių sunkiame padėjime ir šiuo laiku žmonių pirkimo galė sumažėjo $11,000,000,000. kas metai iš priežasties žemo finansiško stovio.

Lenkų-Francuzų S-ga Panaujinta 3 Metams

Paryžius.—Slapta militariška sutartis tarpe Lenkijos ir Francuzijos, kuri buvo pasirašyta birželio mėnesy 1922 metais tapo panaujinta ant 3-jų metų. Tokis tų dviejų tautų susitarimas įvarė daug baimės Rusijai, o ypatingai Vokiečiams. Mat, pašovus Francuzijos premierą Doumerg, buvo manyta, kad užėmus naujam premierui vietą, pasikeisią ir politinis Francuzijos nusistatymas link Lenkijos. Tačiau išėjo kitaip.

Apleidė Suv. Valstijas 300,000 Imigrantų

Edvardas Korsi, Ellis Ailando imigracijos komisijonierius (New Yorke) paskelbė sekančias imigracijos skaitlines per pereitus metus. Tos skaitlinės parodo, kad iš priežasties bedarbės 300,000 imigrantų apleidė Suv. Valstijas ir iškeliavo į savo tėviškes. 200,000 iš keliauninkų pasiimė sugružimui popierą (reentry permit). 2,500 imigrantų buvo išdeportuota, o 1,500 išvažiavo ant valdžios išlaidų. Ant kiekvieno į važiuojančio imigranto 6 imigrantai išvažiuoja iš Suv. Valstijų. Imigrantai važiuoja atgal Europon.

Daugumas iš išvažiuojančių tikisi gryšt atgal, kuomet čia laikai pagerės.

Laike ekonominio krizio 1907 ir 1908 metais Suv. Valstijas apleido 700,000 imigrantų. Tiek pat jų apleido 1914 metais ir 1921 metais iš Suv. Valstijų išvažiavo 425,000 imigrantų.

Lietuva Įteiks Paaiškinimus Hagai

Klaipėda. — Lietuvos paaiškinimai Klaipėdos bylos reikalu turėjo buti įteikti Hagos Tribunolui jau gegužės 30 d., tačiau Tribunolas tą laiką prailgino iki birželio 8 d. Paaiškinimai iš Lietuvos pusės Kaune stropiai ruošiami. Šiomis dienomis iš Paryžiaus į Kauną atvyko įžymus teisių žinovas teisininkas Mendelstam, kuris gelbėjo Lietuvai jos byloje prieš Lenkiją Hagoje.

LIETUVIS IŠRADO TARPTAUTINĮ LAIKRODĮ

Jonas F. Pašakarnis, gyv. 221 L St., S. Boston, Mass., išrado laikrodį, kurs rodo viso pasaulio laiką. Be to, laikrodis labai lengvai pritaikomas prie radio aparato ir rodys daug svarbių radio stočių.

J. F. Pašakarnis šį laikrodį gamino per 25 metus laisvu laiku, pradėjęs darbą, dar budamas mokykloje.—D.

Sharkey Sugryžo Pas Savo Šeimyną

Orangeburg, N. Y. — Jack Sharkey, Amerikos sunkaus svorio čampionas susidėjo savo daiktus ir išvyko į Bostoną — namon, pas savo šeimyną. Jisai dalį kelionės atliko automobiliu. Čampionas yra puikiame padėjime savo kumštynėms su Šmelingu. Šios atostogos padės jam pamiršt savo sunkų darbą per kelias dienas, o kuomet sugryžęs dar daugiau turės pasiryžimo.

Hoover Jau Šlapėja

Washington. — Paskutinėmis dienomis prezidentas Hoover republikonų vadams suteikė progą suprasti, jog jis pritaria, kad prohibicijos klausimo išsprendimas butų pavestas tautos visuotiniam balsavimui.

Vadinasi, ir Hoover, kurs buvo laikomas sausiausiu prohibicijos šalininku, jau linksta į kitą pusę.

Kitaip jis elgtis ir negali. Rinkimų diena artėja, o Hoover gerai žino, jog visoje Amerikoje didėja judėjimas prieš prohibiciją, todėl jis ir krypsta ten, kur galima daugiau balsų prisižvejot.

RUSŲ-VOKIEČIŲ PREKYBOS PROTOKOLAS PASIRAŠYTAS

Berlynas, geg. 29. — Rusų-Vokiečių tarifo sutartis, paremta ant komercinio protokolo tapo pasirašyta. Tas protokolas buvo užtvirtintas per abi valdžias pradžioj gegužės ir įeis į galią liepos 10 dieną.

Hooveris Remia Britų Politiką

Washington. — J. V. prezidentas Hooveris pareiškė, jog Amerikos J. V. atvirai rems Britų pasiulymą sušaukti Pasaulinę Konferenciją stabilizuot valiutą, sureguliuot pinigų mainymo kainas, aukso standardą ir sidabro kainai nustatyti. Jei ši konferencija pavyktų, pagreitintų depresijos panaikinimą visam pasauly.

AMERIKOS ŽYDŲ AUKOS EUROPOS ŽYDAMS

New York. — Šiomis dienomis New Yorko žydų draugija gavo prašymų iš Lenkijos žydų jiems pagelbėti. Pasak vietinės žydų spaudos, Lenkijos žydų padėtis labai bloga ir reikalauja greitos pagalbos. Ryšy su tuo įvyko žydų draugijų susirinkimas, kuriame nutarta greit pasiųsti pagalbą.

1929 ir 1390 metais Amerikos žydai Rusijos, Lietuvos, Latvijos, Rumanijos ir Lenkijos žydams aukavo $1,300,000.

LIETUVIAI!
SKAITYKITE ir PLATINKITE AMERIKOS LIETUVĮ

PASISKUBINKIT SU UŽSAKYMAIS

KNYGYNŲ IR PAVIENIŲ YPATŲ ATYDAI

"Amerikos Lietuvio" administracija praneša, kad jau paduota spaudon Angliškai-Lietuviškas žodynėlis ir Valgių Gaminimui knyga sulig amerikoniško stiliaus. Abi knygos netrukus bus gatavos, kadangi pleitai buvo išankščiau padaryti.

Todel dabar pageidaujama, kad knygynai bei pavienios ypatos iš anksto užsisakytų, kad žinojus kiek spausdint. Angliškai-Lietuvišką žodynėlį ir Valgių Gaminimą knygą galit įsigyt iš anksto prisiusdami $1.00 už atskirą knygą, arba $2.00 už abi. Tokie užsakymai daug pagelbėtų darba skubiai užbaigt. Todel visi, kurie iki šioliai reikalavote tų knygų, galit dabar drasiai duot savo užsakymus šiuo adresu:

Amerikos Lietuvio Knygynas
14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

IMPERFECT IN ORIGINAL

LIETUVIAI AMERIKOJ

Brooklyn, N. Y.

KO MES DAUGIAUSIA TROKŠTAME

Rašau apie rimtą ir svarbų dalyką. Manau, kad nevisiem patiks, nes man nepriderėtų aiškint. Negaliu vienok iškęst, mano tokia prigimtis, kad ką matau ar girdžiu negaliu užlaikyt savyje.

Visiems yra žinoma, kad gražųs rubai žmogų puošia, užtai mes to daugiausia ir trokštam—ypač puikiau pasirėdyt už savo draugus. Daugiausia moterys ar merginos svajoja apie tai. Moterėlės nė kiek neatsilieka nuo merginų. Tenka pamatyt šokiuose ar gegužinėse susiraukusių merginų ir dažnai moterų vaikščiojančių be upo, nusiminusios. Prie progos užklausus kodel teip nusiminę? Atsako, jog tokia ar tokia mergina su tokia pat suknia kaip ir aš. Rimtam žmogui atrodo tas labai keista. Jei kas apsivilktų ir gražiausiais rubais, jei jo pasielgimas arba darbai negražųs, tai išlaukiniai papuošalai nieko negelbės. Negražųs darbai visas gražybes užtemdina. Vienas senovės galvočius yra pasakęs: puikus žmogus niekados neįeis, neprabils, neatsistos, nepasijudins kaip protingas.

Mes patys esame prityrę, kad žmogų lengva pažint iš jo apsiėjimo. Galima sulygint kaip apseina žmogus matęs pasaulį, buvęs šen ir ten su tokiu kurs kaip bačkoje augęs per skylę penėtas. Šurkštus ir nedoras žmogus apseina visai kitaip negu švelnus ir glaudus žmogus.

Žmogus turėtų but toks kokiu jisai yra gimęs, neprivalėtų nuduot kitokiu. Veidmainiavimas yra biaurus į protis. Artymo meilė teisingai pageidauja, kad žmonės neikyrėtų viens kitam savo nemaloniais papročiais, pasielgimais, palinkimais ar šiaip kokiais nekulturingais nusistatymais. Apšviestesni žmonės labiau atjaučia nemalonų pasielgimą ir sudaro apie žmogų nuomonę kuri kártais yra visai klaidingą. Dažnai pamiršta, kad žmogus dažnai yra geresnis už savo pasielgimą ir kartais bereikalingai nužemina tokį žmogų. Visiems reikėtų daugiau pagalvot kaip priderėtų gražiai, protingai ir tinkamai elgtis visokiuose įvykiuose, kad kitiems neįkerėtumem ir patys be reikalo nenusižemintume, storžeivio vardo neužsitarnautume. Mokšlininkas Bacon'as sako, kad žmogus gali but jaunas amžiumi, bet pilnai suaugęs savo žinojime, jeigu studijuoja mokslą, o senas gali but kudikiu, jeigu mokslas nėr jo mylimu draugu.

Žvalgas

Apie L. A. Bendrovės Namą ir Vargus

Ponas A. B. Strimaitis AMERIKOS LIETUVO No. 22-tram bando mane išbarti už dalykus, kurių jisai pats neįstengia išaiškinti. Nepaisant kaip savo gerų darbų negarsintu, p. Strimaitis savo pasielgimo su L. A. Bendrovės šerininkais negali jokiu budu pateisinti. Be reikalo ant manęs barasi už neatsilankymą jo ofisan, nes viskas ką aš savo korespondencijose rašiau yra paimta iš jo lupų. P. Strimaičiui reikalus bevedant Bendrovės reikalai nė kiek nepagerėjo, bet atbulai dar labiau nusmuko.

P. Strimaistis bando iš manęs pasityčioti, kad aš nežinau Lietuvos įstatymų, bet užmiršta, kad žmogui už Lietuvos rubežin gyvenančiam yra nelengva su jos įstatymais susipažinti.

Kaslink New Yorko įstatymų apie nuosavybę man yra tiek žinoma, kad atsitikimuose, kur "Lease" yra laužomas, nuosavybės savininkas turi teisę be jokiu ceremonijų nuosavybę kam kitam išnuomuoti. Jeigu Pennsylvania Exchange Bankas, anot paties p. Strimaičio, jau nuo 1925 metų savo pridrysčių nepildo, tai koki iš to Bendrovei nauda? Juk kas randos nemoka, automatiškai sulaužo neatsižvegiant į tai, kad toji butų buvus padaryta ir ant 100 metų. Taigi namo išnuomavimas labai arti surištas su pačiu reikalų vedeju. Jeigu namas neišnuomuotas, tai kodėl?

Nors ir nenoromis mane Strimaitis verste privertė tikrą teisybę pasakyti. Nepaisant namo apleidimo ir nešvarumo, buvo gana žmonių, kurie butų namą paėmę. Bet dalykas štai kame:

Pagal sutartį su Pennsylvania Exchange Bank Lietuvos Atstatymo Bendrovė turi tame name (geriausioj daly namo) savo ofisą. Naujam randauninkui p. Strimaitis nenori tos dalies užleisti, kuri, jo supratimu, turi pasilikti Bendrovei. Čia ir visas "trubelis". Randauninkas-gi nori visą namą savo reikalams valdyti.

Tokiu budu p. Strimaitis už Bendrovės teises "bekovodamas" Bendrovei pasitarnavo tiktai tuo, kad padarė daugybė nuostolių. Ir besibara.

Bešalis.

JUOKAI.

TOLIMA GIMINYSTĖ

Teisėjas liudininkui:—Ar jųs esate giminės su kaltinamuoju?

Liudininkas: — Taip, esu, bet labai tolimas giminė. Mes buvome viso 14 vaikų. Jis yra pirmas, o aš paskutinis.

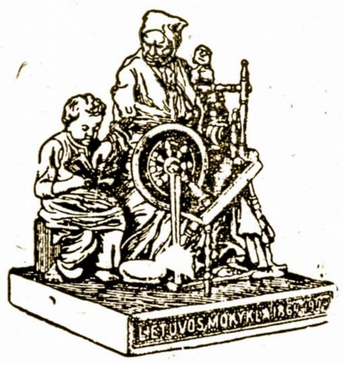

Romos Isteigimas

Vieną gražią dieną, vaikščiodami po Romą, priėjome vietą, kurį vadinasi Kampidolijo. Ten pamatėm du dideliu narvu. Viename buvo arai, o kitame — du vilkai. Romoje labai dažnai matydavau ar arti paveiksle, ar iš bronzos ar marmuro padarytą vilkę, maitinančią du vaikučius. Kada vėl beveik miesto centre pamačiau narvus su vilkais, pasiklausiau mamos: "Kodel tie romiečiai taip mėgsta ir garbina vilkus?"

Mama pasakė: "Todėl, kad seniai, seniai, dar prieš Kristaus gimimą, Italijoj gyveno Karalius, kuris turėjo du sunus: Numitorių ir Amulijų. Mirdamas jis savo vyresniajam sunui Numitoriui liepė valdyti karalystę, o jaunesniajam Amulijui—ganyti bandas. Amulijus buvo labai išdidus, be to, jis ir stipresnis buvo už savo brolį. Tokiu tėvo paskyrimu jis buvo nepatenkintas, labai užpyko ir nutarė, kad jis valdysiąs karalystę, o Numitorius galėsiąs bandas ganyti. Norėdamas savo tikslą pasieki jis liepė brolį suimti, jo du sunu nužudyti, o dukterei liepė tapti vestale (vaidilutę), tai yra — visą gyvenimą palikti netekėjusiai ir tarnauti dievams (Tada prieš Kristaus giminą, dar italai buvo pagonys). Ir pagrasino jai didžiausiomis bausmėmis, jei ji tam įsakymui pasipriešins.

Rea Silvija, taip vadinasi mergaitė, buvo labai drąsi, tapusi vestale ji vis dėlto paslapčiomis ištekėjo už karo dievaičio Marso ir tapo labai gražių dvynukų motina, norėdama juos atskirti, kiekvienam ant kaklo pakabino po medalėlį su vaikų vardais: "Romulas" ir "Remas". Karalius, sužinojęs apie berniukų gimimą, labai užpyko. Vestalę liepė, tų laikų papročiu gyvą užkasti, o vaikus paskandinti Tibre. Kaip tik tuo laiku Tibras buvo labai patvinęs ir jo vanduo bėga labai greit, triukšmingai ir putojančios bangos nunešdavo viską, ką pakeliui sutikdavo. Kareiviai, kuriems buvo įsakyta paskandinti vaikus, pabijojo eiti toliau, kad patys nepaskęstų ir įmetė pintinę su dvynukais į vandenį. Saulutei šildant, vanduo upėje sumažėjo ir pintinė, kuri plaukė pakraščiu, užsikabino už figos medžio šakos ir paliko kaboti. Vaikai liko gyvi, bet jų laukė bado mirtis.

Vienok dievai saugojo vaikus, nes kaip tik toj vietoj, kur kabojo pintinė su dvynukais, kasdien ateidavo vilkė atsigerti vandens iš upės. Pastebėjus vaikus, ji nepuolė jų ir nesudraskė, bet pakišo jiems savo spenius ir pamaitino pienu. Pieno ji turėjo daug, nes žmonės nušovė jos vaikučius. Nuo to laiko ji kasdien ateidavo berniukų maintinti ir tai darydavo labai švelniai, žiurėdama, kad neprispaustų ar nesužeistų jų savo nagais, kartais net laižydavo, jų kunelius neva meiliai glostydama. Jie taip pat jos nebijojo linksmai gėrė pieną ir glaudėsi prie jos, kaip prie motinos.

Vieną kartą piemuo eidamas vilko pėdomis ir, norėdamas jį nušauti, priėjo tą vieta, kur kabojo pintinė, bet pamatęs, kad vilkė maitina vaikus, nenorėjo savo akims tikėti ir parbėgo namo pašaukti žmonos, kad ji tą vaizdą pamatytų. Įbėgęs į grįčią, kur dirbo žmona, jis sušuko: "Pamanyk, vilkė maitina vaikučius". — "Kas čia stebėtino, kad vilkė maitina savo vaikučius", ramiai atsakė žmona. — "Jei savo, nieko ypatingo, bet žmonių vaikučius". Iš karto žmona manė, kad vyras klieda, bet jis, nelaukdamas atsakymo, pagriebė ją už rankos ir nuvedė prie vaikų. Moteriškė nustebo pamačius tokius gražius dvynelius. Pasilenkę prie vaikų jie pastebėjo medalėlius su vžrašais: "Romulas" ir "Remas". Jie tuoj suprato, kieno tie vaikai. — Reikia pranešti vyriausiajam piemeniui, musų viršininkui, Numitoriui", pasakė žmona. — "Niekados", griežtai atsakė vyras, — "jei tik karalius sužinos, kad vaikai liko gyvi, jis tuoj lieps juos nužudyti, geriau paimkim juos pas save ir auginkim kartu su savo vaikais, niekas teisybės nesužinos". Moteriškė nuėmė nuo vaikų medalėlius, o vyras, kad atskirtų vaikus, padarė peiliu Remo kaktoje maža ženklelį.

Nuo to laiko vaikai augo kartu su piemeniukais ir niekas nežinojo nei jų kilmės, nei jų vardų. Jie drauge ganė bandas, drauge su kitais piemenukais lakstė po kalnus ir pievas, miegojo po atviru dangum, kartu gynė gyvulius nuo vilkų ir plėšikų. Tik jie skyrėsi nuo kitų vaikų gražiu kuno sudėjimu ir tamsia odos spalva, o kovose jie visada pasižymėdavo drąsumu ir sumanumu.

Ilgainiui vis daugiau ir daugiau pabusdavo karališkas kraujas, ir jie patys ieškodavo kovų, vaizduodavos, kad jų piemeniški peiliai — tai karžygių kalavijai.

Vieną kartą juos užpuolė didesnis burys plėšikų, kurie norėjo pagrobti jų gyvulius. Broliai drauge su kitais piemenukais labai drąsiai gynėse. Vis dėlto Remą plėšikai paėmė į nelaisvę, surišo jam rankas, nuvedė pas piktąjį karalių ar neteisingai apskundė, kaip bandos plėšiką. Karalius nusiuntė juos pas savo brolį, vyriausiąjį piemenį, Numitorių. — "Į jį kreipkitės", piktai pasakė jis, "aš nieko bendro su gyvulių plėšikais neturiu".

Ir Remas buvo nuvestas pas savo senelį, nieko apie tai nežinodamas. Senis, pamatęs gražų ir išdidų vaikiną, net sudrebėjo: toks jis buvo panašus į savo motiną, Reą Silviją, o senio dukterį. —"Kuo vardu"? — paklausė Numitorius. — "Aš neturiu vardo", atsakė berniukas: per tą didįjį potvynį mane kartu su broliu ant upės kranto rado piemuo ir uzaugino savo šeimoje". Senis tuoj suprato, kad tai jo mylimosios dukters vaikas. Atsiminęs Reą Silviją susigraudino, ir didelė ašara nuriedėjo jo raukšlėtu veidu.

Tuo pačiu laiku Romulas grįžo namo ir papasakojo savo globėjui, kas atsitiko. Piemuo nenorėjo ilgiau teisybės slėpti ir atidengė jaunikaičiui visą paslaptį apie jų karališką kilmę, kodėl jie buvo įmesti į Tibrą ir pridurė, kad karalius iki šio laiko yra įsitikinęs, kad jie žuvę. Klausydamas šitų žodžių Romulas visas iš pykčio drebėjo, kad karalius, kuris tiek skriaudų visiems pridarė, dar tebeviešpatauja. Nė minutės nelaukdamas jis nutarė keršyti.

Jis sušaukė visus savo draugus piemenis ir nubėjo pas Numitorių Remo vaduoti. Jis atbėgo tuo momentu kai senukas, pažinęs savo anuką, graudžiai verkė.

Romulas atsiklaupė prie senelio ir dar kartą pasižadėjo atkeršyti ir grąžinti Numitoriui karalystę. Jis išvadavo brolį, plėšikus užmušė, ir kartu su broliu ir draugais nubėgo į karališkus rumus, kur padarė galą neteisėtai valdančiam karaliui, o karalystę grąžino seniui Numitoriui, kuris ir bandas sau pasiliko.

Romulas ir Remas atstatydami teisybę ir tvarką ir palikdami valdžią seneliui nutarė, kad jiems per maža bus paveldėta senelio valstybė ir todėl reikia steigti kitą. Mesdami paskutinį žvilgsnį į savo miesčiuką Albą, kur jiedu užaugo, jie su palankiais sau piemenimis nužygiavo Tibro link. Kurią vietą pasirinksim savo naujam miestui?" paklausė Remas. — "Ar gali buti geresnė, už tą, kur mes buvom stebuklingu budu iš vandens išgelbėti, vilkės maitinti ir paskui piemens paimti auginti?" atsakė Romulas. Ir jie visai lengvai atrado figos medį, ant kurio šakos kabojo jų pintinė. — "Šventasis medis" sušuko jie: Tukstančiai, tukstančių žmonių ateis čia jo garbinti.

Vieta, kur augo medis buvo labai graži, plati lyguma, tarp septynių kalnų.—"Čia bus mano miestas" sušuko sužavėtas Romulas. — "Ne, mano" atsakė Remas. Ir pirmą kartą tarp brolių kilo ginčas, kas valdys nauja miestą. Abu broliai buvo karališko kraujo, abu buvo drąsus ir išdidus ir abu vienodai norėjo valdyti. Net amžius, kuris galėtų išspręsti ginčą buvo vienodas. Tada broliai nutarė, kad dievai turi kokiu nors budu parodyti, kuris iš jų dviejų bus karalius. Kaip tik tuo laiku horizonte pasirodė burys vanagų. Broliai atsistojo ant dviejų kalnų: Romulas ant Palatino, Remas ant Aventino, ir pasakė: "Per kieno kalną pralėks paukščiai, tas bus karalius". Piemenys su pagarba sustojo toliau, laukdami sprendžiančio momento. Paukščiams prisiartinus visi nutilo sulaikydami kvapą. "Romulas ar Remas?" klausė kiekvienas savęs. "Nugalėjimas. Remas bus musų karalius" staiga sušuko piemenys, nes šeši dideli vanagai išdidžiai plasnojo ant Aventino kalno, viršuj Remo galvos.

—"Lai gyvuoja karalius" šaukė visi: "Miestą, kurį jis įsteigs, pavadinsim Remu".

—"Palaukit", — įsakė Romulas: "žvilgterėkit į dangų". Ir visi pamatė dar didesnį burį vanagų, kuris artinosi prie Palatino, kur stovėjo Romulas. "Skaitykite paukščius, jų skaičius išspręs ginčą" nutarė Romulas.

—"Dvylika" sušuko visi: "Romulas karalius". Piemenys persiskyrė į dvi grupes: vieni pasiliko su Remu, kiti užlipo ant Palatino kalno pas Romulą.

—"Skaičius nieko nereiškia" pradėjo ginčą Remas. "Aš pirmas pamačiau paukščius aš ir valdysiu". Su tais žodžiais jis prišoko prie Romulo, kuris gindamasis pakėlė peilį ir smeigė jį broliui širdin. Tokiu budu Romulas nugalėjo, ir miestą, kurį jis ant Palatino kalno pastatė, pavadino Romą. Nuo to laiko romiečiai gerbia vilkę, nes vilkė maitino jų pirmą karalių".

Šitais žodžiais mama baigė savo pasakojimą.

(Iš Vaikų žodžio)

Holland-America Line

DIDELĖ EKSKURSIJA

Į LIETUVĄ

Rengia
Lietuvių Laivakorčių Agentų
Sąjunga Amerikoje

Populiariu ir nauju Garlaiviu

STATENDAM

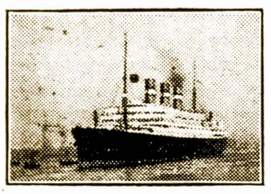

IŠPLAUKIA IŠ NEW YORKO

ŠEŠTADIENYJE, LIEPOS 16-tą DIENĄ

Sėdant laivan iš vakaro

Į KLAIPĖDĄ (PER ROTTERDAM)

Geras maistas ir patarnavimas, naminė nuotaika

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITĖS Į:

AMBRAZIEJUS, J.
168 Grand St., Brooklyn, N. N.
AMBROZE, V. W.
178 Ferry St., Newark, N. J.
"AMERIKOS LIETUVIS"
14 Vernon St., Worcester, Mass.
BALTUTIS, P. P.
3327 So. Halsted St., Chicago, Ill.
BARTKEVIČIUS, P.
678 N. Main St., Montello, Mass.
"DIRVA"
6820 Superior Ave., Cleveland, O.
MAKAREVIČIUS, K. A.
62 Jackson St., Ansonia, Conn.
MOLIS, P.
1730—24th St., Detroit, Mich.
"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
RAUKTYTE, J.
123 Millbury St., Worcester, Mass.
SEKYS, J.
226 Park St., Hartford, Conn.
SIDABRAS, K.
342 W. Broadway, So. Boston, Mass.
STULPINAS, V. M.
3400 So. Emerald Ave., Chicago, Ill.
TREČIOKAS, A. S.
197 Adams St., Newark, N. J.
URBŠAS, J. J.
187 Oak St., Lawrence, Mass.
VARAŠIUS, A.
So. 12th and Oarson Streets, Pittsburgh, Pa.
VASILIAUSKAS, J.
814 Bank St., Waterbury, Conn.
"VIENYBĖ"
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
VELECKIS, A.
502 South Ave., Bridgeport, Conn.
ZOLP, J. J.
4559 S. Paulina St., Chicago, Ill.

Didelis Kolumbia - Viktor Rekordų Išpardavimas

Parduosime Per šį Mėnesį už Nupigintą Kainą:

Po 50c Rekordą Vietoj 75c

Šitas Nupiginimas Tęsis Tiktai Per šį Mėnesį

Iš 2,000 naujausių ir gražiausių lietuviškų rekordų surasite nors vieną tinkamą, jei pasiskubinsite į laiką ateiti arba paršyti:—

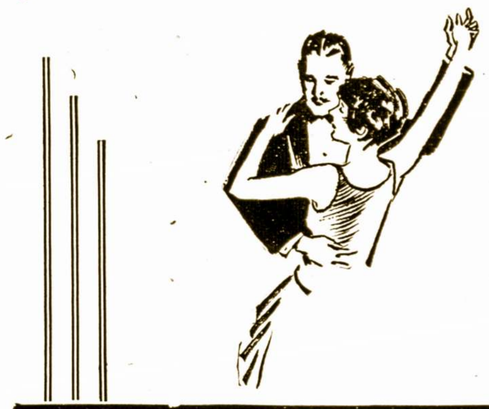

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon Street — Worcester, Mass

PERKAME
Lietuvos
Laisvės
Paskolos
Bonus
Kreipkis
Amerikos Lietuvio
Knygynas
14 Vernon St. Worcester, Mass.

LIETUVIAI!
SKAITYKIT IR PLATINKIT
AMERIKOS LIETUVĮ

Bendrovė "Maistas" Lietuvoj

Trumpa Lietuvos Prekybos Apžvalga ir Kas Apsimokėtų iš Lietuvos Importuoti Amerikon.

(Iš Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro Leidinio Nr 2)

(Tąsa)

6. KAS APSIMOKĖTŲ IŠ LIETUVOS IMPORTUOTI?:

Čia aš nekalbėsiu apie importavimą tokių prekių, kaip **celiuliozos** iš Klaipėdos, kuri turi čia klijentus (customers) iš prieškarinių laikų ir kurios pasisekimas Amerikos rinkoje priguli išimtinai nuo bendros ekonominės konjunkturos bei paprastos kompeticijos. Nėra reikalo sukti galvos nei del žaliavos, kaip **raguočių odų, negaminto medžio,** skarmalų eksporto, nes panašųs produktai taipgi turi čia išseno pramintus takus, o Amerikos lietuvių tarpe nėra pirklių, kurie tokiomis prekėmis verstųsi; iš kitos pusės, — tokie produktai jau gali buti naudingai suvartojami Lietuvos pramonės tikslams. Tokiu budu mums belieka sustoti prie jaunosios Lietuvos gaminių, ypatingai tų, kurių eksportas pačiai Lietuvai turi reikšmės, o ir Amerikos lietuviams-importininkams gali buti prieinami, kaipo biznio propozicija. Čia turint galvoje vien Amerikos lietuvius, negalima nepastebėti fakto, kad, deja, Amerikos lietuviai importo prekyboje yra silpnesni negu buvo manoma. Tikėsime, betgi, kad Vaizbos Butų Sąjungos Ek. Centras šį svarbų reikalą pataisys. Bet kaip stebuklų šioje gadynėje nėra, tai progreso importo prekyboje galima tik tada laukti, kai vietos lietuviai, ypač moterys, rems Lietuvius-importininkus, nepavydėdami. Iš kitos pusės, Vaizbininkų Sąjunga Amerikoje yra puiki dirva apsukriam importininkui. Pirmoje eilėje tenka sustoti prie Lietuvos žemės ukio gaminių, ypatingai prie maisto produktų.

I-ji Prekių grupė: gyvi gyvuliai.

Čia jokio importo iš Lietuvos dar nėra buvę ir nepramatoma. Buvo tiriama **arklių** rinka, bet teigiamų išdavų nerasta.

II-ji Prekių grupė: maisto produktai.

Lietuvos galinga bendrovė "Maistas" (adresas: "Maistas". Kaunas, Lietuva) gamina ir siulo iš daugelio savo **mėsos produktų** sekančias prekes, tinkamas ir Amerikos rinkai:

	Kainos 1930 m. spalių mėn. už 1 kilo.
Sausa dešra salami	6,50 litai
Sausa dešra: lietuviška, rukyta	6,00 litai
Liežuvis, rukytas	7,00 litai
Nugarinė (palengvica)	8,00 litai
Sprandinė	6,50 ltiai
Kumpis (ham) be kaulo	5,00 litai
Kumpis su kaulu	4,00 litai
Lašiniai rukyti	4,50 litai

Kainos 1931 metais puolė: pavyzdžiui, konservuotos bei rukytos mėsos ir lašinių kainos 1930 metais (rugs. mėn.) buvo 4,40 lit. už 1 kilo, gi 1931 metais tik 3,00 lit. už kilo (kilogramas arba kilo yra lygus 2.2 amer. svarui). Nepaisant kainų puolimo, bendrovė "Maistas" metas iš meto mėsos eksportą (labiausiai Anglijon) vis didina ir didina.

Del Amerikos aštrių formališkumų importo prekyboje (pav. rukytai kiaulienai reikalingas specialus liudymas, kad mėsa buvo laikyta nemažiau 20 dienų temperaturoje neaukštesnėj kaip 5° F.), del nereguliarumo transporte, siunčiant produktus Amerikon (tai prekės užtrunka uoste, tai siuntinio dokumentai susivėlina), del sunkios kompeticijos ir 1931 metais del ekonominio krizio Amerikoje, — "Maisto" bendrovė nėra taip jau labai susirupinusi savo produktų eksportu Amerikon. O visgi Amerikos lietuviai ir net rusai mėgsta laikas nuo laiko nusipirkti tvirto ir sotaus lietuviško kumpio. Čia taipgi yra nemažai mėgėjų lietuviško **skilandžio.** Bent kiek jautienos "kosher" mėsos irgi buvo iš Lietuvos traukiama.

Amerikos muitas yra: rukytos kiaulienos bekonams, kumpiams, sprandinei: 3¼ centų už svarą; kiaulėnai šviežiai, šaldytai: 2½ centų už svarą; jautienai šviežiai, šaldytai: 6 centai už svarą.

Atvežimo išlaidos (Klaipėda—New York) su apdrauda, bendrai imant, išeina 2 centai už siuntinio svarą. Jei skaitysim **importerio uždarbį** 20%, tai lietuviškus kumpius galima butų pardavinėti "Virginia ham" kainomis, tai yra, 36 centai už svarą. Importuojant didesnį kiekį, išeina kiek pigiau.

SVIESTAS ir SURIAI: Nesudytas pirmos rušies sviestas Kaune (Centralinė pieno prod. krautuvė: Kaunas, Laisvės alėja, Nr. 24), rugp. mėn. 1931 metais kainavo 5,40 litų; sudytas sviestas — 4,00 lit. Amerikos muitas yra 14 cent. už svarą. Amerikoje sviesto kainos: lapkr. mėn. 1930 m. buvo 35 cent. už "extra" sviesto svarą; 1931 m. gale lapkr. mėn. kaina buvo 33 centai. Kad butų galima lietuvišką parduoti Amerikoje, tai jo kaina c. i. f. New York turėtų buti 15 centų už svarą, kada faktinai išeina apie 25-26 centus. Taigi, nėra jokio išrokavimo sviestą traukti iš Lietuvos. Lietuva savo sviestą eksportuoja į kitus kraštus ir eksportas žengia milžiniškais žingsniais.

Kas del lietuviško surio, tai jo kaina rugp. mėn. 1931 m. Šiauliuose, buvo apie 8 amer. centus už svarą. "Tilžės" suris tuo pačiu laiku buvo 20 am. c. už svarą. Amerikos muitas suriams yra 7 cent. už svarą, bet nemažiau 35% ad valorem. Reiškia, lietuvišką surį (baltą), su kmynais ar be kmynų, (kietą), gangreit apsimokėtų traukti, nes butų galima pardavinėti "Young American" surio kainomis po 18 ar 20 centų už svarą. Lietuvoje dirbamas ir "šveicariškas" suris: 6 litai už kilo, ir "olandiškas — 4,50 litų už kilo. J. Meikies; Simono Dach'o g-vė Nr. 3, Klaipėda—eksportuoja "Tilžės" surius.

KIAUŠINIAI: Pirmos rušies, už 10 Kaune, (rugp. mėn. 1931 m.) mokėta 1,30 lt., arba tuzinas 17 amerk. centų. Amerikos muitas yra: 10 centų už tuziną. Amerikoje kiaušinių kaina už tuziną buvo (1 gruod. 1931 m.): premium marks-43 cent.; average bests 34 cent.; firsts 31 cent.; seconds 24 cent. Po naujų metų kiaušiniai pabrangsta; bet vasaros laiku žymiai atpinga. Prisieitų kainas daboti akylai. Lietuvos kiaušiniai yra gerai sortuojami ir išvežant inspektuojami. Bet šviežių kiaušinių transportacija į tolimą Ameriką yra brangi ir vargiai apsimokėtų. Nužiurėjus geras sąlygas,—gal ir pasisektų. Amerikon eksportuoti dar nieks nebuvo mėgines. Bet Lietuva į kitus kraštus savo kiaušinių jau dikčiai išveža: taip 1931 m. per 8 mėn. išvežė 40% daugiau negu pernai (103225 statinaites). Norint susirašinėti, reikėtų kreiptis į: "Pienocentras", Laisvės al. 24, Kaunas.

(Daugiau bus)

JAPONAI

Japonų Kilmė. Jų Papročiai ir Valstybinė Santvarka. Dieviškoji imperatoriaus Kilmė. Jaunosios ir Senosios Kartos Kova

Šių dienų įvykiai Tolimuose Rytuose, gal ne vienam sužadina norą kiek plačiau sužinoti apie vieną kurią besipešančių tautų. Čia pasistengsime duoti truputį žinių apie japonus.

Apie japonų praeitį dar ir dabar mokslininkai nieko tikslaus nežino. Patys japonai sakosi esą deives saules ainiai. Tą įrodydami jie pateikia visą eilę sudetingų, painių ir neaiškių mitų. Kiniečių nuomonė apie japonų kilmę gal kiek teisingesnė, bet ir tai ne visai įtikinanti. Jų žodžiais, seniau Kinijoj mirties bausmės nebuvo. Didelius nusikaltėlius pasodindavę į mažą laivelį ir paleisdavę į atvirą jurą. Dauguma jų žudavo, bet kai kuriems pavykę laimingai priplaukti salas, kuriose dabar yra įsikurusi Japonijos imperija. Nuo šių nusikaltėlių ir bezdžionių susikryžiavimo ir atsiradusi japonų tauta. Todel seniau ir rusai japonus vadindavo makaki (bezdžionės).

Jau iš šitos legendos matyti kiniečių neapykanta Tekančios Saulės šalies gyventojams.

Japonus palyginę su europiečiais, rasime daug priešingumų. Pietus valgyti japonai pradeda nuo trečio valgio, t. y. nuo saldaus; skaitant japoniškas knygas, jas reikia versti iš priešingo galo ir skaityti iš apačios į viršų. Todel ir išnašos daromos ne apačioj puslapio, bet viršuj. Tašką japonai stato ne gale, bet prišaky sakino arba abzaco. Vaikus japonės nešioja už pečių, o ne ant rankų; siudami japonai ne adatą veria per medžiaga, bet pačią medžiagą m a u n a ant adatos; dirbdami su piuklu ar obliu japonai pradeda traukdami į save. Europietis taip nekuomet nepadarys. Restoranuose arba viešbučiuose arbatpinigius gauna ne kelneriai, o šeimininkas; nusiprausęs japonas niekuomet nesišluostys sausu rankšluoščiu: prieš trindamasis jis butinai pavilgys jį vandeny; ant arklio japonai sėdasi iš dešinės pusės. Idomu, kad ir namą statyti japonas butinai pradės iš priešingo galo. Pirmiausia sustatomas stogas. Tada atskiros stogo dalys sunumeruojamos ir vėl išardomos. Tik jau po to prasideda viso namo statyba.

Viešos išvietės pas japonus neskirstomos vyrams ir moterims. Jomis abi lytis naudojasi bendrai. Japonų moterys prausiasi gatvėse, nė kiek nesivaržydamos praeinančių vyrų žvilgčiojimų.

Japonų namai, žavinti savo išviršine išvaizda, viduje yra tušti ir nykus. Jų sienos yra judomos, t. y. pagal savininko norą gali buti labiau suglaustos arba praplėstos. Kambarių grindys išklotos šiaudų pynėmis, iš viršaus apmuštomis šinomis. Šios šinos visos turi vieną ilgį. Todel kambarių ilgis ir plotis matuojamas šinų skaičiumi, pavyzdž., 4 šinų ilgumo kambarys, 7 šinų ir t. t.

Kiekvieno kambario kampe stovi vaza su gėlėmis. Virš vazos kabo ar tai japono dailininko pieštas koks paveikslas ar koks parašytas posakis. Kai kurie tų posakių, daryti garsių kaligrafų, vertinami ne mažiau už gero dailininko paveikslą. Kambariuose, išskyrus žemą stalą, jokių baldų nėra. Bendrai, japonai nemėgsta jokio kambarių apstatymo. Net patalines, pagalvėlius, ant kurių sėdima laiko paslėpę spintose. Juos išima tik tada, kai reikia jais naudotis. Visi indai buna sudėti virtuvėj.

Didesniuose japonų namuose viename kambary visuomet rasit įrengtą maldyklą. Bet ir čia įrengimas labai kuklus: žemas altorius, ant kurio stovi auksinė arba bronzinė Buddos stovylėlė, iš abiejų pusių aukštos vazos su gėlėmis ir maži dubenėliai su ryžiais. Tai viskas ką galima pamatyti japono maldos kambary.

Europiečiui japono name praleisti bent vieną parą vienatvėje butų tikra kankynė. Tuščios, kaip kalėjimo sienos, nuolatinė prieblanda, jokių, net pačių reikalingiausių patogumų. Japonui —priešingai. Jam europiečio namas — kalėjimas, kuriame net apsigręžti laisvai negalima: tuojau ką nors uškabinsi ir sukulsi.

Bet japonų namuose ne tik nuolat švaru ir tvarkinga. Čia amžinai viešpatauja ramybė ir taika, kurios niekas negali drįsti ardyti. Namų galva, vyriausis šeimos narys, naudojasi didžiausiu autoritetu. Niekam namiškių ir į galvą neateina mintis jo įsakymų nepaklausyti, arba bent žodžiu paprieštarauti. Neveltui yra priežodis, kad japonas bijo tik gaisro, žemės drebėjimo ir plikos galvos. "Plika galva" vadinamas šeimos galva.

Japonijoj dar tebeviešpatauja patriarchalinė santvarka ir paklusnumas vyresniajam: šeimos vyresnysis turi klausyti giminės vyresniojo, o tas savo ruožtu nusilenkia kilties galvai. Kiltys, kaip feodalinių laikų liekana, pakeisti jas politinėmis partijomis, dar ir šiandien tebėra Japonijoj. Jos politiniame gyvenime vaidina gana žymią rolę.

Visa dabartinė Japonija skirstoma į keturias kilties: Satcuma, Čosu, Tosa ir Chizen. Pirmosios dvi krašte naudojasi ypatinga įtaka. Pirmoji, Satcuma, pašižymi drąsa ir karingumu; antroji, Čosu, — valstybiniu gudrumu. Satcuma kilčiai priklauso maršalas Oijama, Jamagata, Kavamura, admirolas Togo (rusų japonų kare vadovavęs japonų karo laivynui) ir kiti. Čosu, — graf. Ito, Inuie, Jamamoto, Aoki.

Genro (seniunų taryba), aukščiausias valstybės organas, sudaromas ne iš partijų, bet kilkią parlamento partijų kovą. Bet jei vyriausybės politika, jo nuomone, nepatenkina krašto reikalavimų, Genro bet kuriuo momentu gali ją atstatyti pats neiškildamas viešumon. Dalykas tame, kad sudarant liberalų ar konservativų kabinetą, Genro pasilieka sau teisią skirti karo ir jurų ministerius.

Daugumoj atsitikimų šios vietos tenka ištikimiausiems Satcuma kilties sunams, kurie prie pirmo Genro signalo atsistatydina ir tuo iššaukia viso kabineto krizį.

Prieš šitą Genro ir jo kišimąsi į politinį šalies gyvenimą atkakliai kovoja jaunesnieji parlamento atstovai. Iš parlamento šita kova persimetė į visuomenę ir dabar vyksta kaip jaunosios kartos kova su senąja karta. Bet oficiali senoji Japonija paskutiniu laiku rado pakankamai gerą budą kovoti su jaunąja karta. Ji sugalvojo naują religiją, kurios svarbiausią kulto dalį sudaro imperatiriaus dievinimas. Naujoji religija propaganduojama mokyklose, kur tam tikromis dienomis mokiniai verčiami melstis prieš imperatoriaus paveikslą. Tuopačiu metu jiems pasakojama iš istorijos apie dieviškąjį imperatoriaus ir jo protėvių kilmę. Vyriausybės įsakymu dabar yra išleisti istorijos vadovėliai, kuriuose sakoma, kad Japonijoj nuo gilios senovės tarp imperatoriaus ir liaudies viešpatauja pilna harmonija. Japonija visoj savo istorijoj nežinojo nė vieno sukilimo, nė vieno revoliucinio bruzdėjimo. Ir tas buvo todel, kad Japonijos liaudis, valdoma žmoniškų monarchu, skiriasi nuo kitų valstybių liaudies savo ritieriška dvasia, japonų vadinama "Bušido". Taip yra sakoma naujuose Japonijos istorijos vadovėliuose.

Ištikrųjų gi nė vienos valstybės liaudis taip nebruzdėjo prieš monarchus, kiek japonai. Imperatorius nuversdavo, nužudydavo. Naujo imperatoriaus į sostą įžengimą visuomet lydėjo sukilimai, bruzdėjimai. Kaikuriuos imperatorius ištremdavo į tolimas salas. Ir tik vienas ištremtųjų grįžo į sostinę, pasislėpęs prekybos laive, džiovintų žuvų bruvoj.

XIV amž. Japonijoj buvo dvi tarp savęs besipešančios karališkosios giminės. Viena vadinosi "Šiauriniais rumais", antroji —"Pietiniais". Istorikų įsitikinimu "Šiaurinių rumų" giminė buvusi užarpatorių, neteisėtai pagriebusi į savo rankas valdžią. Bet ji išėjo nugalėtoja ir jos ainiai neišleido iš savo rankų Japonijos imperatoriško skipetro.

Ilgą laiką faktinąją visą krašto valdžią turėjo savo rankose Šogunai (rumų gubernatoriai). Jie priversdavo imperatorius savo nepilnamečių vaikų naudai atsisakyti nuo sosto, kad paskiau jiems butų patogiau valdyti kraštą. Netekę sosto imperatoriai dažnai pusbadžiai gyvendavo savo apgrobtuose dvaruose. Kai kurie jų, kad galėtų pragyventi ir išlaikyti savo šeimą, buvo priversti patys gaminti autografus ir akvareles ir jas pardavinėti.

Bet visa tai paliesti naujieji čių atstovų. Genro gaubia paslaptingumo skraistė. Draugijoje apie jį kalbėti negalima. Jo nariai niekam beveik nėra žinomi. Patys posėdžiai vyksta kažkur užkulisuose. Genro nesikiša į joistorikai nedrįsta. Dabartinio Japonijos istoriko uždavinys — priversti savo mokinius, kad jie tikėtų Japonijos istorijos pačiais absurdais. Japonijos istorija "miglota" ir nėra tiek gili, kaip iki šiol Europoj buvo manoma.

Tas pats galima pasakyti ir apie išgarbintąją ritieriškąją japonų liaudies dvasią "Bušido". Tokio žodžio ne tik kad nebuvo senovės Japonijos ritieriškame kodekse, bet ir iki 1900 met. išleistuose žodynuose jo negalima rasti.

"Bušido" reikalauja dievinti ypatingą imperatoriaus kilmę ir aklai jo klausyti. Be to, kodeksas rodo japonų kilmės pirmenybę prieš visas kitas pasaulio tautas, taip ir mikado kilmės pirmenybę prieš kitų tautų imperatorius. Ne veltui senose japonų knygose rašoma, kad pirmiausia buvusi sukurta Japonija. Kiti žemynai atsiradę nuo lašų, kritusių nuo Kurėjo ieties kada jis įkuręs Japoniją grįžo ilsėtis.

Dabar šiai naujai religijai yra rengiamas "šventasis raštas". Šiam raštui renkami imperatoriški "reskriptai" su oficialiais komentarais, kadangi komentarų plačiajai liaudžiai jie butų nesuprantami. Gali but, kad į šį rinkinį pateks kai kurios geresnės monarcho poemos. Čia dar tenka pažymėt kad kaip visi japonai, taip ir imperatorius mėgsta rašyti eiles.

Europiečiui suprasti japono reikalus ir jo psichologiją yra daug sunkiau, kaip japonui suprasti europietį. Japonų popierinės sienos slepia daug daugiau, negu musų akmeninės. Bet prasiskverbti už tų sienų ir išvogti jų paslaptis beveik neįmanoma. Taip vadinamojo "visuomeninio gyvenimo" Japonijoj lyg ir nėra. Vidujiniai linksmi ir mandagus, bet pabandykit japoną paegzaminuoti tuo ar kitu klausimu ir jus susidursite, kaip su akmenine siena.

Japonų kalba labai sudėtinga ir paini. Išmokti ją yra be galo sunku. Bet jei kam ir pavyksta nugalėti šį sunkumą, tai jis greit įsitikina, kad literaturos kuriniai ir net laikraščių straipsniai parašyti visai kita kalba. Šita rašto kalba skiriasi nuo šnekamosios kalbos tiek, kiek senoji lotinų kalba nuo dabartinės italų kalbos. Duokim sau, kad ir šitą kalbą su visa jos gramatika ir žodynu žmogus išmoksta. Sakysit, jau galas kankynei? Ne. Tik dabar bus tas žmogus dasikasęs iki savo uždavinio pradžios. Kodel? Ogi todel, kad japonų raštuos mintis taip užbarikaduota sudėtinga minčių reiškimo forma, prieš kurią egiptiečių ieroglifai — tik vaikų žaislas. Štai kodel japonų kalbos mokančių yra taip maža: vienas kitas misionierius, kokios nors atstovybės agentas ir viskas...

DEPOZITORIAMS PALUKANOS SKIRIAMOS PIRMIAUSIA

Banko svarbiausia pareiga yra rupintis savo depozitorių gerove. Ne tik teisės, bet ir tvirta bankierystė reikalauna, kad jų reikalai eitų pirmon vieton.

Sujungti Worcesterio Apskrities bankai vadovaujasi šiuo principu vesdami savo kasdieninį biznį. Toks nusistatymas netrukdo suteikimui naudingo kredito ant tvirtų bankierystės pamatų.

WORCESTER BANK & TRUST COMPANY
Worcester, Massachusetts

WORCESTER COUNTY NATIONAL BANK
Worcester and Fitchburg

Second National Bank of Barre — Clinton Trust Company
North Brookfield National Bank — Spencer National Bank
First National Bank of Webster

Nebus Daugiau
UŽKIETĖJIMO
DUJŲ SKILVYJE, ŠIRDIES PIKTUMO
Greitą Pagelbą Naudojant
Pepsinic Seltzer
Rašyk
PEPSINIC SELTZER CO.
Worcester, Mass.
GAUSI SAMPELĮ DYKAI

Amerikos Lietuvis
The American Lithuanian Weekly published every Thursday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. $1.50
In Foreign Countries 2.00
Single copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, eina ketvirtadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata S. V. $1.50
Užsieniuose 2.00
Atskiri egzemplioriai .... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Kada Amerikos Lietuvių Kapitalas Plauks į Lietuvą?

Po tokiu antgalviu Lietuvos Pramoninkų Sąjungos organe "Verslas" 12-me n-y tilpo straipnys, ieškantis budų suderint Amerikos Lietuvių ekonominius santykius su Lietuva,—kad dar čia gyvenantis Amerikietis lietuvis, galėtų matyt pirm grįžtant Lietuvon, savo užsibrėžto tikslo siekius ir jo įdėto kapitalo į Lietuvos atsatymo įstaigas saugumą. Tuo klausimu, rodos turėtų už pareigą ką nors plačiau pakalbėt per Amerikos Lietuvių spaudą Amerikos Lietuvių Vaizbos Butų Centras, nes tai yra verslui panaši organizacija. Šito klausimo išjudinimas ir jo nušvietimus daug kuo pasitarnaus del Lietuvos ir Amerikos Lietuvių vieningumo.

Štai kaip skamba to straipsnio "Kada Amerikos Lietuvių Kapitalas Plauks į Lietuvą" turinys:

Kad amerikiečiai lietuviai grįžtų į Lietuvą, kad pavestų savo jėgas, prityrimą ir santaupas senai savo tėvynei, reikia surasti priemonių, kurios patrauktų namon Amerikos lietuvių santaupas, o paskui jas ateis ir patys amerikiečiai. Tam vienintelė priemonė yra **jų kapitalo saugumo garantija.** Reikia jie įtikint, kad jų įdėtas kapitalas nežus ir atneš nuošimčius. Iki šiol to kaip tik ir nėra. Visi įdėtieji amerikiečių kapitalai gal ir visai be piktos valios sutirpdavo, lyg pavasario sniegas. Štai kodel dabar, atsilankant gausingoms amerikiečių ekskursijoms, šis reikalas tenka apsvarstyti.

Daugumas amerikiečių lietuvių gyvena pasiturinčiai. Reikia pripažinti, kad jų sutaupyti ir į bankus padėti skatikai labai mažą nuošimtį teduoda. Tuo tarpu surinkti šie kapitalai ir perkelti į Lietuvą galėtų keleriopai daugiau duoti naudos patiems amerikiečiams, o musų krašte prekybos ekonomikos srity suvaidintų didelį vaidmenį. Mums savo kapitalo truksta, ir amerikiečių kapitalą prekybos ir pramonės srity mes galėtume sunaudoti produktingai.

Todel dabar butų rimta ir naudinga ištirti, kur ir kokios pelningos įmonės gali kurtis, kokios tam sąlygos yra dabartiniu metu ir kokios bus ateityje. Šie tyrinėjimai negalėtų buti paviršutiniški ar fantastiškai sugalvoti pelningi planai, bet pagrįsti reale gyvenimo tiesa, už kurios pasisekimą, naudą ir pelną galėtų garantuoti valstybė, bankai ar kitos rimtos ekonominės įstaigos. Savaime suprantama, kad čia kalbama apie stambesnio masto darbą ir kapitalą, o ne apie smulkius atskirų asmenų reikalus, apie kuriuos teks kalbėti kiek vėliau. Kai tokie planai butų padaryti ir garantijų reikalas butų išspręstas, tada jau reikėtų konkrečiai apie tai kalbėti su amerikiečiais ir rupintis kapitalo organizavimu.

Suprantama, kad didelio kapitalo surinkimas ir amerikiečiams sudarytų sunkumų, bet reikia pasirupinti, kad butų galima jiems buti bent akcininkais ir dalyvauti numatytuose planuose. Tokių galimumų yra labai daug, tik reikia šioje srityje atitinkama linkme dirbti.

Atskirų žmonių kapitalas galėtų buti vartojamas prekybai ir kitų smulkesnių įmonių šakoms. Apie tai reikėtų musų brolius amerikiečius painformuoti.

Spauda čia kaip tik galėtų suvaidinti didelį vaidmenį. Tik reikia, kad butų tinkami vienų ir kitų biurai ir organizacijos. Su amerikiečiais mes dar daug ką galėtume padaryti, kas butų naudinga vieniems ir antriems, tik reikia labiau tuo reikalu atsidėjus pasidarbuoti.

Pirmas musų uždavinys turėtų buti musų tautiečių bendradarbiavimas kulturos ir ekonomijos srityje. Ir toks tamprus vienos ir antros šalies interesų surišimas padės mums surasti raktą, kuris atrakintų mums amerikiečių kapitalą, o vėliau jau ateis jie patys su savo prityrimu ir praktika.

Leiskite Jaunimą Lietuvos Pamatyt

Nors kad ir trumpam laikui kas rengtusi Lietuvą aplankyti, neprivalo užmiršti, kad Amerikoje gimusių arba Amerikoje augusių jaunuolių atsilankymas Lietuvoje yra pirmaeilis dalykas. Tėvai, kurie patys vykdami Lietuvon neima su savim savo vaikučių, arba turėdami vaikų nesirengia su jais Lietuvos pamatyti, — jokiu budu negali savo elgesio pateisinti nebent jau visiškai finansiniai neišsigalėtų. Ir štai del ko:

a) Reikia-gi neužmiršti, kad nors lietuvių Tauta ir neskaitlinga, o betgi ir jų gausiai ir daugiau negu užtektinai prisidėjo prie Amerikos Nacijos, kuri tapo skaitlinga ir galinga, sudarymo; Amerika todel negali ginčyti giminystės ryšių su Lietuva kaip ir su kitomis tautomis;

b) Lietuvių tauta yra nedidelė, todel jai ypatingai rupi, kad kiekvienas lietuvių tautos narys, nors ir svetur gimęs ar augęs, laikytusi lietuviškos vienybės ir nedingtų beprasmiškai svetimų tautų jurėse;

c) Čia Amerikoje gimęs ar augęs lietuvis, teisės ir politikos atžvilgiu yra šios šalies pilietis, bet butų didelė neteisybė išrauti iš jo širdies ir proto tautinio paėjimo jausmus; Amerikos lietuviais gimę — Amerikos lietuviais ir turime buti; musų misija — buti tiltu tarpe Amerikos ir Lietuvos.

d) Seniai iš Lietuvos atvykę Amerikon žmonės, atsimindami sunkius Rusų viešpatavimo laikus, pripasakojo savo vaikams nelemtų nuotykių iš savo gyvenimo ir nebutų pasakų: išdaveję — Amerikos lietuvių jaunoji karta juodai įsivaizduoja savo tėvų kraštą, purtosi lietuviškumo ir daànai net ir savo tėvus del to niekina; delto tai dabartinės Lietuvos aplankymas yra tinkamiausias budas senoms klaidoms atitaisyti; patys tėvai besisvečiuodami Lietuvoje pamatytų kokį gražų progresą padarė jų tėvynė, Lietuva, tapusi nepriklausoma, o jaunuoliai įgytų teisingą supratimą apie tėvų kraštą, ir tie atsiminimai jiems butų malonus visam gyvenimui ir tokiu budu Lietuva įgytų daugiau draugų, o Amerika turėtų daugiau platesnio akyračio piliečių.

a) Amerikos lietuvių jaunoji karta daro didelę skriaudą sau ir Lietuvių Tautai, kad bereikalingai ir savęs negerbdami naikina savo lietuviškas pavardes ir nesistengia gerai išmokti lietuviškai kalbėti: pavardę keisdamas geresniu netapai, o tiktai paniekos susilaukei; juk kas savęs negerbia, negali reikalauti pagarbos ir iš kitų. Mokėjimas savo protėvių kalbos šalia angliškos kalbos yra begaliniai naudingas dalykas praktiškame gyvenime. Atsilankymas Lietuvoje — išmokintų gerbti ir Lietuvą ir lietuvių kalbą.

f) Jei čia gimęs — augęs jaunuolis, budamas tėvų globoje, negaus progos Lietuvą pamatyti, tai suaugęs — vargu jis beieškos tos progos; lietuvybės žvilgsniu jis bus dingęs.

Tokių sanprotavimų bei argumentų butų galima rasti dar daugiau. Tik pagalvokime! Argi daugeliui musų netenka regėti gailestingą vaizdą, kai iš mokyklos vakacijoms atleistas jaunuolis kreipiasi į tėvą arba motiną su klausimu: "Dad, you are going away to Lithuania, — How about me? O ma, you are not going to leave me behind?". Todel tėvų yra šventa pareiga padaryti viską, kad vaikai jiems neišmetinėtų!

Todel, visus ir kiekvieną, kas rengiasi Lietuvon, — vardan lietuviškos kulturos ir vardan draugingesnių tarpe Amerikos ir Lietuvos santykių užlaikymo, —susirupinti Amerikos lietuvių jaunosios kartos turizmu į Baltijos pakrantes kviečia, ragina ir ragins,—

A.L.E.C. Turizmo Sekcija.

ŽODYNĖLIS
GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ

Turėdamas kišeninį žodynėli, sutaisytą pagal geriausį kalbamokslinį budą be niekeno pagelbos išmoksi kalbėt, skaityt ir rašyt. **Kaina $1.00**

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street
Worcester, Mass.

PREZIDENTO DOUMER NUŽUDYTOJAS

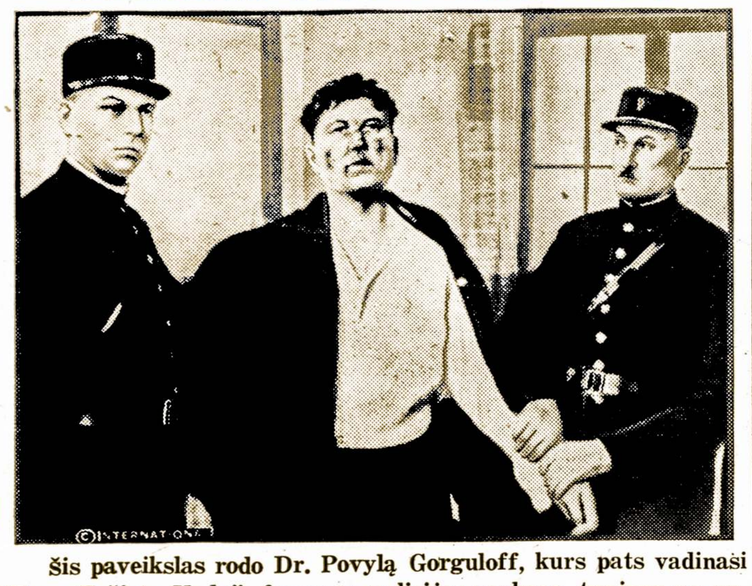

Šis paveikslas rodo Dr. Povylą Gorguloff, kurs pats vadinasi "Rusų Fašistų Vadu" francuzų policijos rankose, tuojaus po nušovimo mirtinai Francijos Prezidento Paul Doumer, 75 metų.

Iš Socialistų Partijos Konvencijos

Milwaukee, Wis., geg. 26 — Nacionalė Socialistų partijos konvencija prasidėjusi šeštadienyje, geg. 21 d., pasibaigė arti viduriaukčio geg. 24 d.

Dalyvavo apie 300 delegatų. Konvenciją atidarė sudainuojant Internacianalą. Kandidatais nominuotą Norman Thomas į prezidentus ir James Maurer į viceprezidentus.

Savo platformoje partija pasisakė už prohibicijos įstatymo atmetimą, už kooperavimą su darbo unijomis, nesikišant į jų vidujinius reikalus.

Be to, platformoje J. V. raginamos įstoti į Tautų Sąjungą, kad padaryti sąjungą įtakingesnę pasaulio taikai palaikyti. Joje taipgi reikalaujama paskirti $5,000,000,000 bedarbių padėčiai pataisyti ir kitus $5,000,000,000 viešiems darbams; šešių valandų dienos ir penkių dienų savaitės, nesumažinant algų; priverstinos nedarbo apdraudos; senų metų pensijos; sveikatos ir gimdymo apdraudos ir pagerinto darbininkų atlyginimo. Toliau platforma reikalauja uždrausti vaikams dirbti ir valdžios praleisti įstatymus, kurie palengvintų darbininkų unijų organizavimą ir uždraustų "geltono šunies" kontraktus.

Partijos konvencijoje patiektos atskaitos parodė, kad duokles mokančių narių skaičius nuo 1931 metų iki dabartinio laiko padidėjo 5,000. Viso dabar užsimokėjusių narių yra 15,328. Daugiausiai partijai priklauso New Yorko valstijoje (2,943), Wisconsine (2,804), Pennsylvanijoje (2,717) ir Massachusetts (1,004). Mėnesinė duoklė yra 30 c. Rinkimų kampanija prasidės už trijų savaičių.

1931 Metais Pasiųsta 70,966 Žmonės Kalėjiman

Washington, D. C. — Už įvairius prasižengimus per 1931 metus pateko kalėjiman 70,966 žmonių, reiškia, prasižengėlių skaičius padidėjo 7.5 nuošimčių daugiau negu 1930 metais. Cenzo Biuras skelbia, kad čia paduotos skaitlinės yra visos apart 4 iš 117 Federalių ir Valstijų kalėjimų. Skaitlinės parodo, kad 1930 metais prasižengimų skaitlius siekė 66,013, reiškia, padidėjo 12.1 nuošimčiais daugiau negu, 1929 metų (58,906) skaitlinė.

Iš čia paduotų skaitlinių įkalintųjų žmonių sulyg lyties dalinasi šitaip: 86,091 vyras ir 2,875 moterys. Pastebėtina, kad per paskutinius trejus metus vyrų prasikaltimai nuolatos didėjo, kuomet moterų prasikaltimų skaitlinės žymiai mažėjo. Taipgi pastebėtina, kad 1931 metais buvo daugiau paliuosuota iš baudžiamųjų įstaigų; 1931 metais išleista 68,385, 1930 m. 61,653 ir 1929 metais 53,006. Iš 1931 metų išleistųjų laisvėn yra 65,178 vyrai ir 3,207 moterys. Ši, paskutinė išsleistųjų skaitlinė lyginasi 37 nuošimčiams visų išleistųjų. Paskutiniu laiku patekę kalėjiman kaliniai daugiausia yra tokių, kurie turi atkalėt vienų metų bausmę valstijų kalėjimuose. Iš 70,966 įkalintų žmonių 1931 metais, 10,615 pateko Federaliuose kalėjimuose, o 60,351 į Valstijų baudžiamąsias įstaigas.

Į 1931 metų paliuosavimų skaitlinę įeina 34,745, arba 50.8 nuošimčių tokių, kurie pasižadėjo daugiau "nebegriešyt," o 25,367 kaliniai buvo paliuosuoti tiktai po atlikimui jiems uždėtos pabaudos.

Lietuvos Pinigų Apyvarta Lietuvoje

Pirmi nepriklausomos Lietuvos pinigai buvo auksinai ir skatikai. Deja, juos leidė ne Lietuvos, bet Vokiečių vyriausybė. Jų vertė keitėsi kasdieną. 1918—19 metais auksinas buvo dar geras pinigas, bet vėliau jis pablogėjo ir 1922 m. už vieną degtukų dėžutę reikėjo mokėti jau 1000 auksninų.

Kiek auksinų buvo apyvartoje, tikrų žinių nėra. Vokietijos valdžios apskaitymu, jų buvo išleista, pagal aukso kursą, apie 175 mil. lt. vertės.

Savi pinigai. 1922 m. spalių 1 d. pasirodė tikrieji Lietuvos pinigai, Lietuvos valdžios išleisti—litai. Iš pradžios jų buvo išleista visai mažai—30,2 mil. lt., bet vėliau jų skaičius pamažu augo ir augo. Butent:

1922 m. XII m. 31 d. — 30,2 mil. litų
1923 m. XII m. 31 d. — 60,1 mil. litų
1924 m. XII m. 31 d. — 92,9 mil. litų
1925 m. XII m. 31 d. — 81,9 mil. litų
1926 m. XII m. 31 d. — 86,8 mil. litų
1927 m. XII m. 31 d. — 96,6 mil. litų
1928 m. XII m. 31 d. — 84,8 mil. litų
1929 m. XII m. 31 d. — 94,8 mil. litų
1930 m. XII m. 31 d. —117,2 mil. litų
1931 m. XII m. 31 d. —109,0 mil. litų

Tuo budu, per 10 metų litų kiekis padidėjo krašte veik keturis kartus.

Išleidžiamų į apyvartą litų kiekis priklauso jų padengimo auksu ir svetima valiuta. Tas padengimas iš metų ne vienodas, butent:

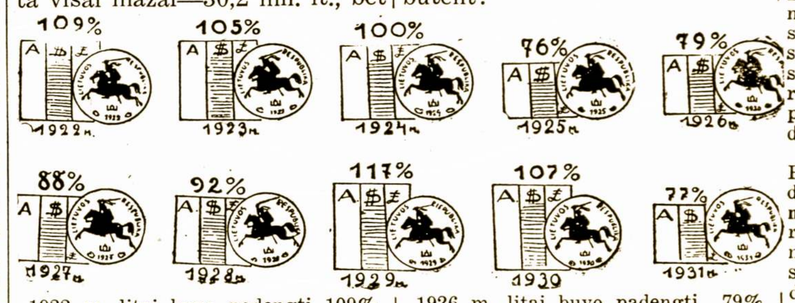

1922 m. litai buvo padengti 109%
1923 m. litai buvo padengti 105%
1924 m. litai buvo padengti 103%
1925 m. litai buvo padengti 76%
1926 m. litai buvo padengti 79%
1927 m. litai buvo padengti 88%
1928 m. litai buvo padengti 92%
1929 m. litai buvo padengti 117%
1930 m. litai buvo padengti 107%

Tuo budu litų padengimas auksu ir svetima valiuta lig šiol svyravo tarp 76 ir 117 procentų. Įstatymas reikalauja, kad padengimas auksu butų ne mažesnis kaip 33,3 procentų. Lig šiol litai auksu ir buvo padengti tarp 30 ir 40 procentų. Lietuvos Bankas stengėsi turėti aukso nedaugiau, kaip įstatymas reikalauja, nes auksą reikia laikyti seifuose, o tai ne tik neduoda jokio pelno, bet atvirkščiai, reikalauja dar išlaidų, nes už seifus tenka mokėti. Tad, Lietuvos bankui patogiau padengimo tarpe turėti daugiau svetimos valiutos, nes ją galima laikyti einamose sąskaitose, o tai jau duoda pelno.

Bet, štai, atėjo 1931 m. rugpiutis mėn.; susvyravo anglų svaras. Lietuvos Bankas nustojo del to 4 mil. litų. Laikas nuo laiko pasirodė gandų, kad ir doleris laikosi jau ne taip tvirtai, ir frankas gali kiek nukristi ir pan. Todel, nuo 1931 m. galo Lietuvos Bankas iš pagrindų pakeitė savo litų padengimo politiką. Dabar Bankas stengiasi mažiau turėti svetimos valiutos ir juo daugiau aukso, nors tai ir neduoda pelno. Kaip litų padengiamasis fondas, Lietuvos Bankas dabar turi aukso už 50 mil. lt. ir svetimos valiutos 25 mil. lt. t. y. maždaug aukso 50%, o svetimos valintos 25%. Tad, nors dabar litų padengimas kiek mažesnis, kaip kitais metais, užtat to padengimo kokybė žymiai pagerėjo ir del to litas geriau dabar apsaugotas nuo visokių netikėtumų.

Monetos. Be popierinių litų, arba banknotų, apyvartoje yra dar sidabro pinigai — apie 10 mil. lt. nominalinės vertės ir vario—aliuminio pinigai — apie 3 mil. lt. nominalinės vertės. Tačiau, tie pinigai yra tik pagelbinės reikšmės.—**Tsb.**

Iš Juozo Naruševičiaus Raštų

NETURĖJO BOBA BĖDOS

Ponia Kardulienė, dikta našlelė, už metų po mirčiai savo senpalaikio vyro, davėsi gražiems žodžiams pagauti, tykiems šnabždėsiams prisivilioti —ir kaip dažnai tarp žmonių pasitaiko, su jaunu špicbuku nuėjo prie altoriaus... ir toje vestuvėj viskas buvo nepaprastai gražu ir linksma...

Bet ilgai netrukus piktos dienos užstojo, nes laimė, kaip paprastai, neilgai tevieši, taigi špicbukėlis ne tiek į našlę žiurėjo, kiek į jaunas ir karštas mergeles špoksojo .

Nepaisant priesaikos ir saldžių žodelių, nors Kardulienei labai širdelę skaudėjo, ieškojo zgrabnesnių ir graikštesnių panelių, arba vakarų smuklėj praleisdavo, o bėdina našlė su apleista širdžia šabą užšventė.

Ir kasdien verkiant vaikščioja aplink tvorą, savo nuliudimą pavesdama rytmečio ukanom ir šaltom raselėm... ot lyginai, kaip ana boba, iš geros valios, neturėdama ir nepažindama, bėdos, nuėjo į jomarką ir nusipirko kiaulaitę! Oi, tokių bobų yra daug Lietuvoje.

BALAAMO ASILAS

Tulas mokytojas dėstė mokykloje pasakojimą apie Balaamo asilą ir ieškojo mintyje pavyzdžių patvirtinimui, kad šis prakalbėjo. Vienas iš mokinių pradeda juoktis... Perširdęs mokytojas suduoda jam liniuote per pečius.

—Ponas turi žinoti — šaukia užsigavęs mokinys — kad Balaamo asilas kalbėjo, o ne mušė!..

Į LIETUVĄ SU EKSKURSIJA ŠIĄ VASARĄ

TIKTAI PER LIETUVISKĄJĮ UOSTĄ **KLAIPĖDĄ**

SKANDINAVŲ AMERIKOS LINIJA
per Kopenhagą

Birželio 18 dieną laivu **"United States"**
L. D. S. Ekskursija ir "Darbininkas"

Liepos 2 dieną laivu **"Frederik VIII"**
Rengia—"Vienybe" "Naujienos" ir "Dirva"

Švarumas ir Patogumas — Malonus Patarnavimas
Informacijų ir laivakorčių reikalais kreipkitės pas savo agentą arba

SCANDINAVIAN AMERICAN LINE
NEW YORK — 27 Whitehall St.
BOSTON — 248 Washington St.
CHICAGO — 130 N. La Salle St.

VALGYKLOJE

Kaž-kokis šposininkas, sėdėdamas prie stalo valgykloje, kuomet veltui kelis kartus reikalavo vyno, sušuko pagalios, kuomet jam paduota žuvų:

—Tarne! Žuvys nori plaukiot!

Tasai keistas įspudis, taip šė butelį šampano.

Tasai kistas įspudis, taip patiko šalia sėdinčiam bankininkui, kad kuomet jis galvijienos pavalgęsę užsimanė gerti, sušuko::

—Tarne! jautis nori gerti.

Muzikalis.

—Nesibijok tamsta, pons bankininke, šito šuns, jis loja, bet nekanda.... Eik šalin!...

—Aš neprivalau jo bijot! Tiktai, kad jis **falšyvai—netikrai** loja, o aš esu baisiai muzikalis...

PUOTOJE

—Ponas Zigmai, ką tamsta dirbi?... Tamsta imi kotlietus iš mano lėkštės... Kas čia vėl do šposai?...

—Ak, atsiprašau tamsta giliausiai — maniau, kad ši lėkštė su kotlietais prieš tamstą stostovi... atsiprašau...

Patrukimas Nėr Suplyšimas
NEREIK GYDYT JOKIO SULUŽIMIO

Patrukimas nėra plyšimas, bet paeina nuo raumeninio nusilpnėjimo pilvo sienoje. Paraiščiai (trusses) tiktai suveržia šiuos raumenis, bet juos nesustiprina — atbulai, paprasto paraiščio paduškaitės kalimas dažnai padidina šią silpnybę, nes linkęs uždaryt kraujo vaikščiojimą.

STUART ADHESIF PLAPAO PADS yra ypatingai skirtingi — budami mekaniškai—**chemiški pritaikymai**—padaryti lipnus, tikslu palaikyt raumenų toniką vadinamą "Plapao" nuolatai pridėtą prie paliestų dalių ir sumažint pavojų nuo slydimo ir skaudančio trynimosi. Limpanti medžiaga **minkšta kaip aksomas** ir prilimpa prie kuno be **diržų, sagčių ar sprendžinų. Lengva uždėtpatogus—pigus.** Laimėjo Aukso Medalių, Romoje, Pirmą Dovaną, Paryžiuje, Garbingą Paminėjimą Panama Pacific ekspozicijoj, San Francisco ir t. t. Per virš bertaininį šimtmetį prisiekti atestatai iš labai daug skirtingų salių pranešė laimingą išgydymą — **be pertraukimo darbo.** Epidermatiškas sugėrimas Plapao naudojančio "mekaniškai — chemiško terapigos" eina prie naturališko išgijimo proceso, **po kurio nereikalingas daugiau paraištis.**

Paliauk mėtęs savo laiką ir pinigus seniems išėjusiems iš mados budams. Išmok kaip uždaryt atidarymą kaip gamta reikalauja, kad pat patrukimas nenueitų žemyn. Nesiųsk pinigų, tik paleisk už dyką išbandymo kuponą žemiau padėtą. Del savo paties gerovės — rašyk šiandien—rytoj gali but per vėlu.

DYKAI IŠBANDYMO KUPONAS
Plapao Laboratories, Inc.
1960 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

Atsiųskite man dykai 10 dienų išbandymui Tamistų Plapao gyduolių ir 48 puslapių vaizduotą nygą apie Patrukimą; nėreikalinga mokėt už tai nė dabar nė paskui.

Vardas .....

Adresas .....

TIKRAS LIETUVIŠKŲ BIČIŲ

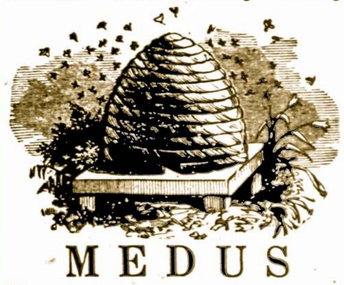

MEDUS

Šitą pavasarį dar tiktai išimtas iš bičių. Aš galiu gvarantuot kiekvieną šio medaus lašelį, kad aš pats išėmiau iš avilių. Mano bičių medus kas metai gauna pirmutinį laimėjimą. Mokestis su pristatymu:

Už stiklinę medaus kvortą $1.00
Už galioną $3.75
ir Koriukas Dovanai

Galit ypatiškai kreiptis arba užsakymus del persiuntimo paduot sekančiu adresu

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon St. WWorcester, Mass.

Dial 5-8605 Sviestas, Suris, Smetona ir Kiaušiniai

Whitman's

Pavyzdinga Pieno Produktų Parduotuvė

M. WHITMAN, savininkas — 103 WATER GATVĖS

Tel. 2-9821 Atdara dieną ir naktį

SAM WEINTRAUB
Kosher
IŠKEPTI VALGIAI IR VALGYKLA
"GERIAUSIA IR ŠVARIAUSIA MIESTE"

Geriausi Mėsos Produktai Iš New Yorko — 113 WATER GATVĖS Worcester, Mass.

Del Geriausios Rušies Pieno Produktų, Groserų, Vaisių ir Daržovų
— PIRKITE PAS —
M. Winer Co.
TRYS KRAUTUVĖS WORCESTERY
Pristatymas Už Dyką Tel. 4-1217

THE WORKMEN'S CIRCLE
CO-OPERATIVE BAKERY
WATER IR HARRISON GATVIŲ KAMPAS
IŠKEPA
Geriausią Kvietinę ir Ruginę Duoną ir Pyragaičius
Musų Kepykla Tai Hygieniškiausia Vieta Worcesterio Mieste
Užsimoką Aplankyt Šią Kepyklą

New Widoff's Quality Kepykla
109 WATER GATVĖS WORCESTERY
(Po nauja LUJAUS WIDOVO priežiura, pirmiau buvusio prie Koperatyviškos Duonkepyklos)
PARAGAUKITE,
o persitikrinsit, kad mes kepam Skaniausią
Ruginė Duoną, Piragą ir Visokius
PIRAGAIČIUS

PRODUCER'S FISH COMPANY
SPECIALIAI ŠVIEŽIŲ ŽUVŲ PENKTADIENIUI
161 Water Gatvės
Pristatom Į Namus Už Dyką Tel. 5-0031

CAPLIN'S
Aukštos Rušies Medžiaga
VERANKOS --- UŽDANGOS
116 Water Gatvės

PULDA'S
Žuvų Ir Vaisių Krautuvė
ŠVIEŽIOS ŽUVYS KASDIEN
Geriausios Rušies Vaisiai Ir Daržovės — Pigios Kainos
109½ WATER GATVĖS

"Amerikos Lietuvio" spaustuvėj atlieka visokius spaudos darbus.

ALEKSANDRA DIDYSIS

Lietuvos kunigaikštis ir Lenkijos karalius

(Iš Lietuviškosios Enciklopedijos Tomo I, Sąsiuvinis II)

Ketvirtas iš eilės didysis kunigaikštis ir karaliaus Kazimiero ir Elzbietos, imperatoriaus Albrechto dukters sunus

(1460x5 Krakuvoje—1506 VIII 20)

LIETUVOS PONŲ NEPASITENKINIMAS D. L. K. KAZIMIERU

Leisdami didžiajam kunigaikščiui Kazimierui 1446—1447 priimti Lenkijos karuną, Lietuvos ponai buvo apstatę sutikimą sąlygomis, kuriomis jie norėjo išlaikyti visišką Lietuvos politinę nepriklausomybę ir grąžinti jai sienas, kurios buvo Vytauto viešpatavimo laikais. Kazimieras, tapęs Lenkijos karaliumi, negalėjo ištesėti savo pažadų. Ne tik Lietuvai nebuvo grąžinta Podolė, bet dargi Lenkija ėmė reikšti pretenzijų Valuinei. Rupindamasis savo dinastiniais reikalais, norėdamas savo sunus įsodint į Čekijos ir Vengrijos sostus, Kazimieras įsivėlė į karus su kitais pretendentais į tuos sostus — Jurgiu Podebradu ir Motiejumi Korvinu, kurie turėjo daug šalininkų tuose kraštuose. Lietuvos didžiosios kunigaikštystės reikalus jis visai apleido. Tuo tarpu valstybėse, esančiose kaimynystėje su Lietuva, Maskvoje ir Kryme, vyko didelės vidujinės atmainos. Maskva naikino pas save feodalinę tvarką ir, jungdama jėga savarankiškas Lietuvai draugiškas valstybes, Tverę ir Didįjį Naugardą, ir viliodama prie savęs vasalines Lietuvos kunigaikštystes, Okos aukštupyj, smarkiai stiprėjo. Laužydama 1449 Lietuvos-Maskvos sutarti, stojo į aiškiai nedraugingą Lietuvai poziciją. Kryme ėjo naminiai karai dėl valdžios. Į juos įsikišęs turkų sultonas priverte Krymo chaną Mengli-Girėjų pripažinti save Turkijos vasalu. Krymo chanas, remdamasis turkų parama, siekė visai atsipalaiduoti nuo savo priklausomumo Auksinės totorių Ordos chanui. Visų šių svarbių įvykių akivaizdoje Lietuva liko gana pasyvi. Tai sunkiai slėgė Lietuvos patriotus, ir jie laikę Kazimierą nuo sosto ir sau išsirinkti jo kunigaikščio nebuvimas Lietuvoje varžė valdančiąją Lietuvos aristokratiją ypač užsienio politikoje. Pirmojė Kazimiero viešpatavimo pusėje kai kuriems Lietuvos ponams net buvo kilusi mintis visiškai pašalinti Kazimierą nuo sosto ir sau išsirinkti kitą didįjį kunigaikštį. Kai Maskva 1477-1478 galutinai prijungė Didžiojo Naugardo respubliką ir padarė joje Lietuvos šalininkų žudynes, Lietuvos ponai įteikė 1478 Brastos seime Kazimierui ultimatuma arba pasilikti Lietuvoje, arba leisti Lietuvai turėti atskirą didįjį kunigaikštį iš savo sunų tarpo. Lietuvių pusę palaikė net vienas Kazimiero sunų, Jonas Albertas. Kazimieras pareiškė, kad jis pats Lietuvą valdysiąs ligi savo gyvos galvos, bet sutiko, kad po jo mirties Lietuva išsirinktų sau atskirą nuo Lenkijos didįjį kunigaikštį. Bijodamas, kad lietuviai neišsirinktu did. kunigaikščiu ko nors ne iš jo šeimos, jis reikalavo iš atskirų asmenų ir net atskirų Lietuvos žemių pasilikti ištikimais tam jo sunui, kuris bus Lietuvos didžiojoje kunigaikštystėje valdovu. (Jo sunaus Aleksandro laiškas Valuinės kunigaikščiams ir ponams. Akty otonos k istorii Zapad. Rossii, t. I, dok. 100, psl. 115). Po to Kazimieras kelerius metus, ligi 1483, išbuvo Lietuvoje ir tuo nutildė separatistines jos tendencijas.

ALEKSANDRO 1492 IŠRINKIMAS

D. L. K. Kazimierui mirus Gardine 1492 VI 7, Lietuvos ponų taryba tuojau išsiuntinėjo po visą Lietuvą pakvietimus atsiųsti po 10 arba 20 arba kiek panorės vyresniųjų did. kunščiui rinkti. Rinkimai buvo paskirti tų pačių metų VII 20. Lietuvos ponų taryba buvo pasilikusi Lietuvoje kun-štį Aleksandrą, buvusį Gardine drauge su tėvu, pavesdama jam laikinai eiti did. kun-ščio pareigas. Jis buvo išrinktas ir didžiuoju kunščiu. Opozicija jam buvo nedidelė. Rinkimai įvyko lenkams visiškai nedalyvaujant, nepaisant kitados Vytauto ir jo brolio Žigimanto I sudarytų Lietuvos ir Lenkijos sutarčių ir nors bendrų rinkimų buvo reikalavę Lenkijos ponai. Lietuvos seimas šiuo žingsniu norėjo pabrėžti visišką Lietuvos savarankiškumą. Rodos, kad, vadovaudamiesi ta pačia mintimi, atsiskirti nuo Lenkijos, Lietuvos ponai per specialinę savo delegaciją siulė Lenkijos ponams išsirinkti savo karaliumi vyresnįjį Aleksandro brolį Joną Albertą, prisidengdami tariamąja paskutine mirštančio Kazimiero valia. Aleksandro įkėlimas į Lietuvos did, kun-čio sostą įvyko VII 20 d. Ceremonijų metu krašto maršalas Litavoras Chreptavičius pabrėžė savaiminga A. rinkimų reikšmę, reikalaudamas, kad jis valdytų remdamasis Lietuvos papročiais ir Vytauto pavyzdžiu (M. Striyjkowski Kronika II 924).

1492 VIII 6 PRIVILEGIJA

Nepasitenkindami šiuo prašymu ir A. pažadu jį išpildyit, Lietuvos ponai privertė savo naujai išrinktąjį kun-tį pasirašyti visam kraštui duodamą privilegiją, kuria buvo apsaugojama Lietuvos politinė nepriklausomybė ir garantuojamas Lietuvos ponų dalyvavimas krašto valdyme. Privilegija buvo duota 1492 VIII 6 d. Ji susideda iš 40 straipsnių. Pirmieji 16 str. iš esmės pakartojo Kazimiero duotą 1447 ir atkartotą 1457 privilegiją, kuria Lietuvos "pralotams, kunigaikščiams, baronams, kilmingiesiems ir miestiečiams" suteikiamos Lenkijos privilegijuotų luomų teisės. 17 str. pasižadama nesiaurinti Lietuvos teritorijos, bet laikyti ją tose ribose, kuriose ji buvo jo pirmatakų Vytauto ir žigimanto laikais. A. tėvas Kazimieras buvo pasižarėjęs laikyti Lietuvų savo dėdės Vytauto ribose, visiškai neminėdamas Žigimanto I, kuris buvo lenkų priverstas atsisakyti 1432 nuo Pololės ir dalies Valuinės. Vytauto ir žigimanto Lietuvos sugretinimas turėjo sudaryti didelį politinį neaiškumą. 18 str. buvo siekama atpalaiduoti Lietuvos užsienio politiką nuo did. kun-čio asmens palinkimų, kurie taip žalingi buvo Lietuvai Kazimiero laikais. Lietuvos ponai panorėjo užsienio politiką jei ne visiškai paimti į savo rankas, tai bent ją kontroliuoti. Did. kuntis pasižadėjo nesiųsti jokių delegacijų į užsienio valstybes, tarp jų ir į Lenkiją, ir neturėti derybų su jų atstovais, nepasitaręs su Lietuvos ponų tarybą. Į Lenkiją čia žiurima kaip į svetimą valstybę, lygiai kaip į totorių Ordą arba Maskvą. Did. kunščio valdzios aprėzimui ponų tarybos naudai charakteringi privilegijos 20, 21, 25, 29 ir 30 str., kuriais aprėžiama kun-ščio galia naujiems įstatymams leisti, skirti aukštiesiems valstybės valdininkams ir tuo keisti ponų tarybos sudėčiai ir disponuoti krašto lėšomis. Visa tai did. kun-štis galėjo daryti tik pasitaręs su Lietuvos ponų taryba. 1492 VII 6 privilegija yra pirmas formalinis aprėžimas didžiojo kun-ščio valdžios ponų tarybos naudai. Nuo to laiko did. kunštis nieko teisėta negali daryti, iš anksto neatsiklausęs ponų tarybos nuomonės. 21 straipsnis net nustatė, kad tais atvejais, kai did. kun-ščio nuomonė skiriasi nuo ponų tarybos nuomonės, jis turi pasiduoti ponų tarybai. 1492 privilegija yra pusės šimto metų Lietuvos politinės evoliucijos išdava. Lietuvos ponai, kuriems ramus žemės valdymas buvo laiduotas dar Jogailos ir Vytauto privilegijomis, ilgo Kazimiero valdymo metu pralobo daugiausia paties did. kunščio dosnumu. Ilgas Kazimiero nebuvimas krašte atidavė į jų rankas faktišką Lietuvos valdymą. Pripratę buti savarankiški, jie pirma pasitaikiusia proga sustiprino privilegija savo politinius laimėjimus. Tolimesnis jos dėsnių laikymasis ar nesilaikymas turėjo pareiti nuo valdovo asmens ir nuo faktiško valdovo ir Lietuvos ponų jėgų santykio. (Daugiau bus)

Atlantic Fruit Store
ŠVIEŽIŲ ŽUVIŲ IR DARŽOVIŲ CENTRAS
KASDIEN PRISIUNČIAMA MUMS.
ŽEMOS KAINOS
171 WATER GATVĖS — WORCESTER, MASS.

BROADWAY SODĖS IŠDIRBYSTĖ
3 Stiklai už 10 Centų
Geriausis Pieniškas Gėrymas Mieste
100 WATER GATVĖS
Kampas Harrison ir Water Gatvės

ZELLON'S
Vaisių Ir Daržovių Parduotuvė
GERIAUSI VAISIAI IR ŠVIEŽIAUSIOS DARŽOVĖS KASDIEN UŽ PIGIAUSIAS KAINAS
129 WATER GATVĖS

Barr's Creamery
GROSERNĖ, SVIESTAS, SMETONA, KIAUŠINIAI, VAISIAI IR DARŽOVĖS
TĖMYKIT MUSŲ SAVAITINĮ SPECIALĮ IŠPARAVIMĄ
Nacionalėse D Bostono Krautuvėse
Dial 5-6649 91 Water Gatvės

WOLK'S
VYRŲ IR VAIKŲ PARĖDALAI PIGIAUSIOMIS KAINOMIS
Specialiai Nupigintos Kainos Ant Šiaudinių Skrybėlių Vyrams
136 WATER GATVĖS — WORCESTER, MASS.

Shephard Grossman
ŽUVŲ IR VAISIŲ KRAUTUVĖS
122 WATER GATVĖS — 137 WATER GATVĖS
ŠVIEŽIOS ŽUVYS IR DARŽOVĖS KASDIEN
Krautuvėms Ir Pavieniams

FRIEDMAN
Vaisių Ir Žuvų Parduotuvė
Švieži Vaisai Ir Žuvys Atvežami Kasdien
SPECIALIAI ŠIĄ SAVAITĘ:
Salduś Agurkai ..... tuzinas 20c
Naujos Bulvės .... 8 svarai už 25c
Geriausios Maine Bulvės, pekas 15c
Nauji Cibuliai .. 8 svarai už 25c
Švieži Kopustai ..... svaras 5c
101 WATER GATVĖS

B. Cohen
Sviežia Sumalta Mėsa
Aukštos Rušies Mėsa
123 WATER GATVĖS

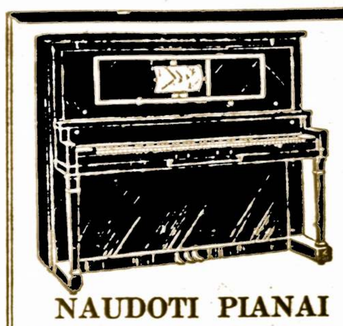

NAUDOTI PIANAI
Nuo $25. ir Aukščiau

PLAYER PIANAI
Už Žemą Kainą $195

VIKTROLOS
NUO $10. IR AUKŠČIAU

RADIO
UŽ NUPIGINTAS KAINAS

LENGVUS IŠMOKĖJIMAI
Kreipkitės šiuo adresu:
M. Steinert and Sons
308 MAIN GATVĖS,
Worcester, Mass.

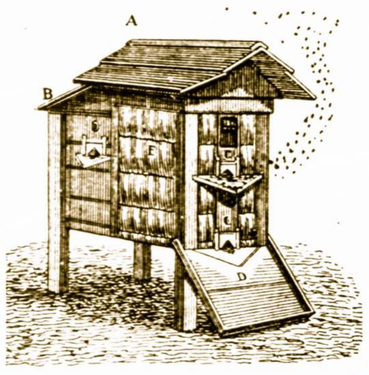

BITĖS — BITĖS

Parduodu 20 avilių bičių. Visos stiprios ir jaunos ir jauna karalienė — bičių motina. Gali viena avilį ar visus pirkt. Kaina už avilį su bitėmis $10; pristatymas veltui. Kreipkitės:

KONČIAUS BITYNAS
57 Battery St.
NORTH ABINGTON, MASS.

PRANEŠIMAS

VISIEMS KURIE TURI NUOSAVYBES

Pirkau mašiną grindis grandint (sanding floor machine) geriausios "Modern" išdirbystės. Popiera užsideda aštuonių colių platumo. Galima prieit prie kraštų arti. Padaro naujas grindis. Kam reikalinga mašina galite gaut valandomis ar dienomis. Kam reikia naujų grindų pats gali atlikt darbą arba kaip bus sutarta. Kreipkitės pas Juozą Bliudžių, 151 Dorchester St., Worcester, Mass.

Lietuvis Popieruotojas ir Maliorus

Turiu patyrimą per 15 metų prie viršminėtų darbų. Taigi tie lietuviai, kurie turite panašų ar kitokį darbą kreipkitės pas mane; darbą padarysiu sąžiniškai ir už pigią kainą.

Vincas Alekna 14 Crescent St., Worcester, Mass. (22-34)

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS

390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 2-8734

A. Žiugžda
Lietuvis Meistras ir Maliorius

Statom garadžius. Taisom stogus. Pristatom namam pijažus ir patys planus padarom. Maliavojam namus išlauko ir vidaus pusės. Pleisteriuojam lubas. Įdedam grindis, duris, langus, ir abelnai iš senų namų padarom naujus ir kiek vienam už prieinamą kainą. Kreipkitės:

98 Ward Street
Worcester, Mass.

GRIBAUCKAS - KLIMAVIČIUS
Prityrę Išvežiotojai

Mes užlaikom troką del išvežiojimo įvairių daiktų, kaip tai: Perkraustom rakandus, pristatom anglis, aliejų, išvežam pelenus ir atliekam visokį patarnavimą už mažą atlyginimą. Kreipkitės šiuo adresu:

30 ELLSWORTH GATVĖS
Worcester, Mass.

NAMAS
Sutinku Mainyt Ar Parduot

Trijų gyvenimų moderniškas namas, 25 Barclay gatvės yra del mainymo ar pardavimo. Sutinku mainyt su maža vieta ar uke ar namuku, kas nebutų. Kreipkitės—

25 BARCLAY STREET
pirmas aukštas.
(20 - 22)

Mačionio Pranešimas

SAVO SENIEMS DRAUGAMS TEIPPAT IR NAUJIEMS

Pranešu savo seniem ir naujiem kostiumieriam, kad aš kiek laiko atgal pardaviau savo barbernę, kurioj aš dariau patarnavimą per 12 metų. Išvažiavau į Lietuvą aplankyt tėviškės. Teippat pargryžęs dirbau puikiausioje barbernėje visame Worcestery. O dabar vėl sugryžau ant Millbury gatvės ir atidariau pirmos klesos barbernę. Mes duodame puikų patarnavimą švelnaus skutimo ir plaukų kirpimo vyram, merginom ir vaikam už numažintą kainą. Teippat turiu parvežęs vokiškų labai gerų britvų. Kas norės pasipirkt malonėkit ateit, nes kaina pigi. Prašom atsilankyt pas mane.

M. Mačionis
44B MILLBURY GATVĖS
WORCESTER, MASS.

Specialis Pardavimas

Gražus vasarnamis, šešių kambarių, pastatytas tik tris metus atgal. Prie vasarnamio yra garadžius, vištininkų, daug medžių ir 6,000 bertainių žemės pėdų. Kaina $3,500. — $300. pirma mokestis.

Kreipkitės J. V. Bačinckas, Tel. 5-1127, 362 Millbury Street, Worcester, Mass.

Motiejus A. Čivinskas
GERIAUSIS LIETUVIS GRABORIUS

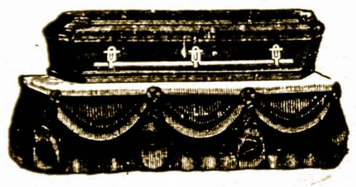

Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą. Tel. 5-5898

VIENINTĖLĖ WORCESTERIO LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ IR PINIGŲ SIUNTIMO AGENTURA

Parduodam Laivakortes keliaujantiems į Lietuvą ir atgal. Pagelbėsim išgaut Pasus. Vizas, Sugrįžimo Leidimus, Afideivitus ir įvairius kitus dokumentus. Siunčiam pinigus Lietuvon Doleriais arba Litais. Visus viršminėtus reikalus atliks Jums Juzė Leonaitė, viena iš prityrusių lietuvaičių, kuri pati nesenai važinėjo Europoje ir žino visas kelionės smulkmenas. Gali užtvirtint svarbius dokumentus Notary Public antspauda. Kam eit pas svetimtaučius, ar po stubas landyt pas bile kokį agentą, kuomet jųs galit kreiptis į tikrą, autorizuotą agenturą—pas saviškius, kur gausit daug geresnį patarnavimą ir savo prigimtoje kalboje. .. Tel. 5-1094

Amerikos Lietuvio Agentura,
14 Vernon St., Worcester, Mass.

Studentas Juozas A. Stoškus, Pasižymėjo Universitete

Juozas A. Stoškus, Worcesterio jaunuolis vos metai atgal įstojo į Kentucky universitetą pradėt mokslus į gydytojus ir jau atnešė garbę ne tik mokslo srityje bet ir įvairuose sportuose. Jisai laimėjo Kentucky universiteto duelių čampionatą, pergalėdamas du buvusiu čampionu. Apart to jisai laimėjo mokyklos vidutinio svorio kumštynių karuną. Juozas Stoškus ima dalyvumą universiteto militariškose organizacijose ir užima jose vadovaujamą vietą. Jisai yra narys Omega Beta Pi, Pryor priešmedecinos kurso draugijos, Delta Chi ir Katalikiško klubo. Jisai yra sunus Adomo ir Julės Stoškų, 106 Berverly kelio. Worcesteriečiai gali pasididžiuot tokiais savo jaunuoliais.

Komisija Už Dviejų Savaičių Algų Paaukavimą

Komisija, kurią majoras Mahoney paskyrė surast budą numažint miesto darbininkų algas, vietoj numušt jų algas kas savaitę rekomenduoja, kad darbininkai paaukotų dviejų savaičių algas, gi išmokėjimas gali but paskirstytas lygiomis mokestimis iki pabaigos šių metų. Pagal šį sumanymą apskaičiuota, kad sugryžtų apie $350,000 į miesto iždą. Šioji suma butų panaudota sumažinimui šių metų taksų ratą. Komisija dar nesvarstė kada šis pasiulymas įeitų galėn, tiktai apkalbėjo. Pats majoras Mahoney sutinka su šiuo pasiulymu. Komisija perduos rezoliuciją visiem miesto skyrių vedėjam, kad jie apsvarstytų su darbininkais. Komisija prašė, kad veiktų kuo greičiausiai ir kaip galima. Dabar šioji komisija ves visą reikalą sykiu su miesto skyrių vedėjais ir pačiais darbininkais. Manoma, kad su šiuo pasiulymu dabar visi miesto darbininkai sutiks.

Mirė Mykolas Pilipavičius

Mykolas Pilipavičius, 44 metų nuo 83½ Ward gatvės, buvo rastas kybantis su virve aplink kaklą anksti antradienio ryte. Jo žmona Katarina (Keršiutė) Pilipavičienė rado jį ir pašaukė policininkus, bet jau buvo miręs kada ambulansas atvyko. Jisai paskutinėmis dienomis buvo labai linkęs prie gėrymo, tai žmogus perdaug "munšaino" išgėręs neteko proto. Jisai palieka savo žmoną, vieną sunų Joną ir du broliu Juozą New Yorke ir Antaną Lietuvoje. Jisai buvo Worcesterio Lietuvių Piliečių Kliubo narys ir pasiturintis žmogus. Laidotuvės įvyko ketvirtadienio ryte 8:15 valandą su bažnytinėmis apeigomis Aušros Vartų bažnyčioje. Bus palaidotas Šv. Jono kapinėse.

Trys Vestuvės Vainikų Dienoje

Pirmadienio ryte, gegužės 30-tą dieną, Šv. Kazimiero bažnyčioje įvyko trijų jaunų porų sutuoktuvės.

Aštuntą valandą įvyko Antaninos Skliutaitės su Adomu Bagužinsku vestuvės. Jaunosios tėvai gyvena Lietuvoje, gi jaunojo St. Charles, Ill. Priemergės buvo Angela Skliutaitė, jaunosios sesuo, ir Ona Stoniutė. Pabroliai buvo Petras Šilalė ir Jonas Palmeris.

Devintą valandą prasidėjo Marės Bagdžiutės ir Kazimiero Stanley vestuvių iškilmės. Jaunosios palydovės buvo Sofija Raškuitė, Elena Danieliutė ir Elena Grigauskas Jaunojo palydovai buvo Jonas Bagdis, Tamas Grigauskas, Petras Stanley ir Antanas Ambraziejus.

Ona Žemaitaičiutė ir Andriejus Peterson ėjo prie altoriaus dešimtą valandą. Pamergės buvo Anielė Žemaitaitė, Julė ir Ona Našukaičiutės. Pabroliu buvo Antanas Žemaitis. Juozas Žemaitukas, vargonininko sunus, nešė žiedus. Po iškilmių bažnyčioje įvyko puota jaunosios tėvo Kaz. Žemaičio namuose, 51 Mendon gatvės. Jaunieji išvyko į New Yorką ir Washingtoną kelionėn, gi kada sugryš, apsigyvens Worcestery.

Kalėjime už Girtuoklystę

Antanas Šilalė, 45 metų lietuvis nuo 142 Washington gatvės, dabar uždarytas kalėjime už girtuoklystę. Keršis, pasigėręs buvo įsiveržęs į kaimyno namus. Todel jis buvo apkaltintas už įsilaužimą tikslu papildyt vagystę.

Didelis Metinis Išvažiavimas

Švento Jurgio draugija rengiasi visu smarkumu prie savo išvažiavimo kurs įvyks Maironio Parke, liepos 3-čią ir 4-tą. Laike paskutinių dviejų savo mėnesinių susirinkimų nariai svarstė apie šio išvažiavimo surengimą ir išrinko net veikiančią komisiją aprupint visas smulkmenas. Šioji draugija prašo visų draugijų nerengt jokių parengimų tose dienose, kad viena kitai nepakenktų.

Komisijos
Narys U. K. Barysas

Vietinis Palace Teatras Užsidarys

Fox Poli-Palace teatras, kur buvo streikas laike paskutinio pereito mėnesio užsidarė ketvirtadienio vakare, iki rugpiučio mėnesio. Paprastai antras Fox teatras, Elm gatvės, užsidarydavo vasaros metu, bet šįmetą padaryta kitaip. Abiejų teatrų darbininkai, netik scenerijos, bet ir judomųjų paveikslų operatoriai, priklausantieji prie Amerikos Darbo Federacijos, sustreikavo ir per visą laiką pikietieriai stovėdavo prieš teatrų duris.

ATVIRUTĖS

Pasiskubinkit Jas Isigyt

Kazimieras G. Lukšys ką tik buvo sustojęs Worcestery (Mass. valstijoj) ir rodė iš Lietuvos krutamus paveikslus. Vėliau buvo užėjęs į Amerikos Lietuvio knygyną ir paliko atviručių iš įvairių Lietuvos miestų. Atvirutės puikiai nufotografuotos ir vaizduoja gyvus žemiau talpinamus Lietuvos vaizdus iš sekančių vietų:

Airiogalos	Laukuvos	Sidabravo
Alytaus	Lazdijų	Sintautų
Anykščių	Leipalingio	Skapiškio
Aukštadvario	Lelių	Skaudvilės
Balbieriškio	Leliunių	Skirsnemunės
Betygalos	Liškevos	Skuodo
Birštono	Mariampolės	Slavikų
Biržų	Mažionių	Stakliškio
Butrimonių	Meškučių	Stulgių
Čekiškės	Miraslavo	Svedasų
Daugų	Mosiedies	Šiaulių
Ežerėnų	Naumiesčio Š. A.	Šilavos
Garliavos	Naumiesčio T. A.	Šilalės
Girkalnio	Nemakščių	Švėkšnos
Grinkiškio	Onuškio	Taujėnų
Griškabudžio	Pakražantės	Tauragės
Jezno	Pakruojo	Telšių
Joniškėlio	Palangos	Tirkšlių
Joniškio	Paliunės	Tytavėnų
Josvainio	Pandelio	Udrijos
Jurbarko	Panemunėlio	Ukmergės
Kaltinėnų	Panevėžio	Utėnos
Kalvarijos	Papilės	Vabalninkų
Kamajų	Pasvalio	Vadoklių
Kartenų	Pilviškių	Varėnos
Kauno	Plungės	Veisiejų
Kazliškio	Prienų	Veiverių
Kazlų Rudos	Pumpėnų	Veliuonos
Kėdainių	Radviliškio	Viduklės
Kelmės	Ramygalos	Viksnių
Klaipėdos	Raudenų	Vilkaviškio
Kražių	Rokiškio	Vilkijos
Krekinavos	Salakų	Vilniaus
Kretingos	Salantų	Virbalio
Kuršėnų	Sedos	Višakio Rudos
Kvėdarnos	Seirijų	Žagarės
	Seredžiaus	Žeimių

Norintieji įsigyt kaikuriuos iš viršui sužymėtų vaizdų, galit juos gaut Amerikos Lietuvio Knygyne sekančiu patvarkymu: Kas prisiųs 50c, tas gaus 6 vaizdus atvirutėmis; kas prisiųs $1.00, tas gaus 12 vaizdų. O kas prisiųstų $2.00, tas gaus 25 vaizdus atvirutėmis. Kreipkitės sekančiu adresu:

Amerikos Lietuvio Knygynas
14 Vernon Street Worcester, Mass.

Vienintėlė Lietuviška Vaistinė Worcestery

Kur lietuviai gali gaut visokias gyduoles — palaikymui geros sveikatos — žolių ir šaknų vaistams; kitų visokių vaistų ir Patarimų lietuvių kalboje.

IŠPILDOME VISUS GYDYTOJŲ RECEPTUS
Jei reikia atvažiuojam paimt ir nuvežam į namus.
TELEFONAS DIAL 3-9901
COMMUNITY DRUG STORE
RECEPTAMS VAISTINĖ
JUOZAS SOOTKOOS, Registruotas Vaistininkas
360 Millbury Gatvės Worcester, Mass.

PER 15 METŲ
Žymiausias Darbo Žmonių Dentistas

Didžiausia Darbininkams Dantų Taisymo Praktika Worcesteryje. Virš 40,000 pacientų.

Daktaras Frederick Brown
418 MAIN GAT.
arti Pleasant ir Main g.
Virš Waldorf valgyklos

DANTŲ IŠTRAUKIMAS
Be Skausmo.... $1.00
PREMIER Dantų Setas... $19.50
Sudaužytų Pleitų Sutaisymas
Dantų Valymas—$1.00

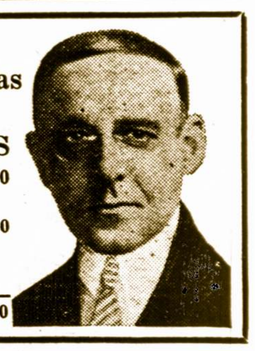

Šlubavo Su Perlaužta Koja Dvi Dieni

Mykolas Keršis, 49 metų lietuvis, nuo 11 Lawrence gatvės vaikščiojo su perlaužtu kojos čiurniu dvi dieni, iki nepamanė, kad reikia jam gydytojaus pagelbos. Jisai buvo nuvežtas į miesto ligoninę. Keršis susižeidė koją kada parpuolė ant medžio nuvykęs į Millbury, Mass.

TAMAS KRAPAS
Pranešimas

Draugai ir draugės, pranešu, kad numažinau plaukų kirpimo kainą, o ypatingai pirmadieniais ir antradieniais dar prieinamesnė kaina bedarbiams. Meldžiu atsilankyt ir persitikrint, darbas užtikrintas.

14 Millbury St. — Worcester

Ant Randos Tenementai

Išsinuomuoja krautuvė, 4-rių kambarių moderniškas tenementas, patogioj lietuviais apgyventoj vietoj. Galit eit ir gyvent. Kreipkitės:—

4 Gedemino gatvės, Worcester, Mass.

Išnuomavimui

NORI IŠNUOMOT

Arba vienas, du ar trys kambariai yra išnuomavimui mažoje geroje šeimynoje. Sutinka priimt pavienius arba ženotas poras. Randa pigi, ramioje vietoje.

Kreipkitės Mrs. Nellie B. Narbut, 4 Sargent St. Cherry Valley, Mass.

IŠPARDAVIMAS PO GAISRUI

Kostumai Maudytis, Paltai Nuo Lietaus, Batai, Siutai, Suknės, Kelnės, Marškiniai — Veik už Tiek, Kiek Nori Mkoėt.

119 Franklin Gatvės
Veik Prieš Fowler Rakandų Krautuvę

ATDARA VAKARAIS WORCESTER, MASS.